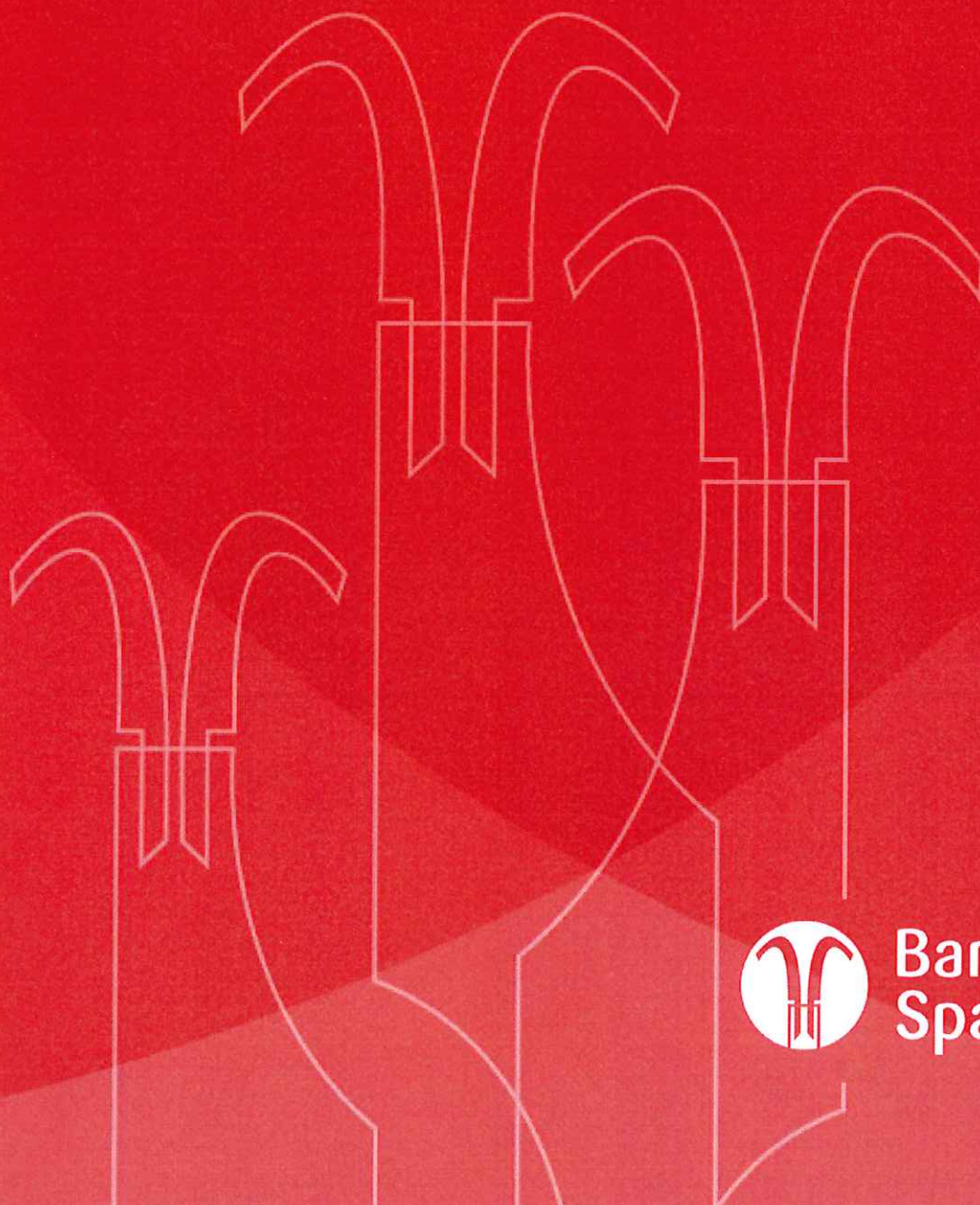

ÅRSRAPPORT 2015

**Bamble
Sparebank**

Nøkkeltall for 2015

Tall i tusen kroner						
	2015	2014	2013	2012	2011	
Resultat før tap	38.295	42.825	49.479	60.481	23.104	
Resultat etter tap og skatt	24.297	33.299	31.350	38.396	11.766	
Tap på utlån	5.817	6.588	8.081	6.197	5.860	
Rentenetto	1,39 %	1,43 %	1,52 %	1,57 %	1,49 %	
Andre inntekter	0,55 %	0,84 %	1,02 %	0,81 %	0,35 %	
Driftskostnader	1,14 %	1,24 %	1,27 %	0,71 %	1,18 %	
Driftskostnader i prosent av inntekt	58,48 %	54,68 %	49,94 %	29,90 %	64,11 %	
Lønn og generelle adm. kostn i prosent	0,98 %	1,06 %	1,07 %	0,48 %	0,97 %	
Andre driftskostnader i prosent	0,15 %	0,18 %	0,19 %	0,23 %	0,21 %	
Tapsprosent utlån	0,12 %	0,16 %	0,21 %	0,17 %	0,17 %	
Tapsavsetninger i prosent av brutto	0,94 %	1,07 %	1,04 %	0,86 %	0,95 %	
Misligholdsprosent (av brutto utlån)	1,19 %	0,77 %	0,83 %	0,55 %	0,82 %	
Årsoverskudd i prosent	0,51 %	0,80 %	0,81 %	1,06 %	0,36 %	
Egenkapitalavkastning	6,95 %	10,85 %	12,4 %	17,54 %	5,98 %	
Utlånsvekst inkl. Eika Boligkreditt	9,18 %	9,69 %	9,18 %	9,98 %	7,15 %	
Innskuddsvekst	6,38 %	12,03 %	8,54 %	20,79 %	0,67 %	
Innskudd i prosent av utlån	74,21 %	76,00 %	75,80 %	72,36 %	63,86 %	
Forvaltningskapital eks. boligkreditt	4.781.711	4.417.329	3.961.474	3.780.944	3.503.615	
Brutto utlån	3.877.196	3.558.822	3.183.363	3.073.952	2.883.261	
Utlån i Eika Boligkreditt	1.217.185	1.112.025	1.073.214	824.782	665.223	
Innskudd fra kunder	2.877.234	2.704.576	2.414.206	2.224.175	1.841.338	
Kapitaldekning konsolidert	18,06 %	18,75 %	16,29 %	14,88 %	13,48 %	
Kjernekapitaldekning	16,78 %	17,89 %	16,29 %	14,48 %	13,00 %	
Ren kjernekapitaldekning	13,93 %	14,38 %	11,62 %	11,08 %	9,48 %	
Antall ansatte	36	35	38	36	35	
Antall årsverk	34	33,4	34,4	32,9	30,9	
Forvaltningskapital pr. årsverk	140.639	132.255	115.327	114.922	113.386	
Forretningskapital pr. årsverk	176.438	165.550	146.570	139.992	134.914	

Innholdsfortegnelse

LOKAL SPAREBANK I EN DIGITAL VERDEN.....	3
ÅRSBERETNING FOR 2015.....	4
<i>REGNSKAPET FOR 2015.....</i>	<i>5</i>
<i>DRIFTSRESULTATET.....</i>	<i>6</i>
<i>NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNEKTER</i>	<i>6</i>
<i>NETTO ANDRE DRIFTSINNEKTER</i>	<i>7</i>
<i>DRIFTSKOSTNADER</i>	<i>7</i>
<i>TAP OG NEDSKRIVNINGER.....</i>	<i>8</i>
BALANSEN	8
<i>FORVALTNINGSKAPITALEN</i>	<i>8</i>
<i>UTLÅN.....</i>	<i>8</i>
<i>GARANTIER.....</i>	<i>9</i>
EGENKAPITAL OG SOLIDITET.	9
LIKVIDITET.....	10
STYRETS VURDERING AV REGNSKAPET/VURDERING AV FORTSATT DRIFT.....	10
<i>DATTERSELSKAPER.....</i>	<i>11</i>
<i>EIENDOMSMEGLING</i>	<i>11</i>
RISIKOVURDERING.....	11
<i>LIKVIDITETSRISIKO.....</i>	<i>11</i>
<i>OPERASJONELL RISIKO</i>	<i>12</i>
<i>RENTERISIKO</i>	<i>13</i>
<i>MARKEDSRISIKO</i>	<i>13</i>
<i>VALUTARISIKO.</i>	<i>13</i>
<i>KREDITTRISIKO</i>	<i>13</i>
HMS	15
<i>SYKEFRAVÆR</i>	<i>15</i>
<i>PERSONALET</i>	<i>15</i>
<i>LIKESTILLING</i>	<i>16</i>
UTSIKTENE FOR 2016	17

Lokal sparebank i en digital verden.

Bankbransjen er i endring. Ny teknologi erobrer stadig nye områder og bankene er raske til å ta ny teknologi i bruk. Nye, digitale tjenester gjør at bankkundene i stadig større grad kan utføre sine egne banktjenester hjemme.

Våre kunder trives med ny teknologi. Jevnlige kundeundersøkelser tyder på at kundetilfredsheten i banken øker med gode, digitale løsninger. Og motsatt så øker kundeirritasjonen når de samme tjenestene ikke fungerer. Bamble Sparebank ligger langt fremme i den teknologiske utviklingen. Sammen med 74 andre Eika banker har vi utviklet nye og moderne løsninger for mobiltelefon og andre skjermer.

Men vi kommer ikke til å kutte ned på den personlige kundekontakten av den grunn. I de samme undersøkelsene sier våre kunder at de gjerne vil ha kontakt med banken når større økonomiske beslutninger skal tas. Vi tror derfor fortsatt på at våre rådgivere vil utgjøre en forskjell fremover. Og vi vil bygge vår forretningsmodell rundt dette. Gode rådgivere som kjenner sine kunder, i samspill med ny teknologi og selvbetjeningsløsninger, vil gi våre kunder det beste banktilbudet som er tilgjengelig.

Resultatet og veksten for 2015 er et bevis på at Bamble Sparebank har en robust forretningsmodell. Banken fikk over 780 nye kunder i fjor og kundemålinger tyder på at våre nye kunder vil bli svært fornøyd med sitt valg.

En viktig faktor for at nye kunder velger Bamble Sparebank er bankens engasjement for lokalsamfunnet. Frivillige organisasjoner som baserer sin virksomhet på dugnad trenger økonomiske samarbeidspartnere. I 2015 utvidet vi dette arbeidet til også å omfatte Eidanger Idrettslag. Denne klubben driver aktivt på mange fronter og er en foregangsklubb for integrering av mennesker med ulik bakgrunn og utfordringer. Vi ser derfor frem til langsiktig samarbeid med klubben og lokalsamfunnet på Eidanger.

For å ta vare på og styrke det lokale engasjementet ytterligere har banken hatt forhandlinger med Kragerø Sparebank om en mulig fusjon. Sammen med Kragerø kan vi bli en lokal regionbank med ressurser til å løfte lokalsamfunnene ytterligere. Og vi skal levere banktjenester både på digitale flater og gjennom gode rådgivere lokalisert der hvor kundene bor eller driver virksomhet.

Jan Kleppe
Adm. banksjef

Årsberetning for 2015

Makroøkonomisk kommentar 2015

Verdensøkonomien i 2015 var preget av fallende råvarepriser som bidro til å forverre utsiktene for råvareproduserende land som Norge, men bedre kjøpekraften til USA, Europa og industrilandene i Nord Øst Asia. På nyåret står anslag for BNP-veksten i 2015 for USA på 2,5 pst og i Europa 1,5 pst. Begge anslag vurderes å være nær normale vekstrater. Veksten i USA var sterk nok til at den amerikanske sentralbanken kunne heve sin signalrente med et kvart prosentpoeng mot slutten av året, med varsel om nye rentehevinger i 2016.

I Europa valgte den europeiske sentralbanken ESB å gå motsatt vei, og senke sin innskuddsrente til -0,3 pst. Dollarkursen styrket seg markert gjennom året i europeisk regning og sto i 8,81 kroner ved utgangen av året, opp fra 7,59 ved forrige årsskiftet.

Redusert aktivitet i petroleumssektoren og tilknyttet leverandørindustri har medført at Norge nå er inne i en omstillingsfase. En slik fase måtte komme før eller siden, gitt at olje og gass er ikke-fornybar ressurser. Oljeprisfallet har imidlertid bidratt til å både fremskynde og forsterke nedgangen. Oljeprisen har nå falt over 70 prosent siden juni 2015. Oljeprisfallet har imidlertid også medvirket til en svekkelse av den norske kronens internasjonale verdi. Svekkelsen av kronen, sammen med antatt lavere lønnsvekst, forventes å bedre Norges konkurransevne når det gjelder tradisjonelle eksportvarer, og gi et løft for norsk eksportnæring.

Svekkelsen av kronen bidrar også til å trekke inflasjonen opp, gjennom høyere priser på importerte varer. Forutsatt at kronen ikke svekkes videre er imidlertid effekten midlertidig, og i tiden som kommer er det dermed forventet at inflasjonen vil avta noe. Målt ved konsumprisindeksen (KPI) er inflasjonen nå nær inflasjonsmålet til Norges Bank på 2,5 prosent. Ved å justere for avgifter og ekskludere energipriser (KPI-JAE) er den underliggende inflasjonen noe høyere.

Regional utvikling

Grenland er som region lite påvirket av uroen i oljemarkedet. Makroforholdene lokalt har vært stabile med stigende boligpris og stabile sysselsettingstall. Grenland har fortsatt høy arbeidsledighet, men relatert til regionene i sør og vest har Grenland styrket sin posisjon.

Lav oljepris har også bidratt til en svak norsk krone. Dette er isolert sett positivt for industrien i vår region som i stor grad eksporterer sine varer til utlandet. Vi ser derfor økt lønnsomhet og økt investeringsvilje hos flere av de store aktørene i Grenland.

Ved inngangen til 2016 forventer vi nok et år med stabile, regionale rammebetingelser. Regionen vil ikke være upåvirket av oljeuroen, men de negative effektene blir trolig oppveid av de positive driverne for landbasert industri. En annen, uttalt positiv effekt for våre industribedrifter er en økende tilgang på kompetent arbeidskraft. Ledige ingeniører og fagarbeidere fra oljebransjen kan bidra til en ytterligere vekst for landbasert industri.

Bankens eierskap i Eika Gruppen – styrker lokalbanken!

Eika Alliansen.

Bamble Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS og en av 74 lokalbanker i Eika Alliansen. Lokalbankene, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt utgjør Eika Alliansen. Eika Alliansen er en av Norges største finansgrupperinger, med en samlet forvaltningskapital på mer enn 300 milliarder kroner.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppen utgjør finanskonsernet i Eika Alliansen og konsernets visjon er «Vi styrker lokalbanken». Konsernets kjernevirksomhet er tjenesteleveranser til lokalbanken og lokalbankens kunder. Eika Gruppen utvikler og leverer tjenester som understøtter stabil og effektiv bankdrift, samt løsninger og kompetanse som skal sikre videre vekst og utvikling i bankene, lokalsamfunnet og ikke minst for kundene.

Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende konsepter. Eika Gruppens samlede leveranser sikrer lokalbankenes konkurransedyktighet slik at de kan bygge videre på sin sterke, lokale markedsposisjon

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er en del av Eika Alliansen og er direkte eid av 72 lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har en forvaltningskapital på omlag 77 milliarder og er, med sin tilgang til det internasjonale markedet for Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), en viktig finansieringskilde for alliansebankenes boliglånsportefølje.

Regnskapet for 2015

Banken har lykket godt med sin strategi også i 2015. Det har vært god vekst på alle områder og markedsposisjonen er styrket både innenfor person- og bedriftsmarkedet. Resultatregnskapet er imidlertid påvirket av uroen i finansmarkedene, og spesielt økt risikoprising på obligasjonslån har bidratt til nedskrivninger og et redusert resultat. Den underliggende bankdriften har bedret seg også i 2015. Marginfallet på gode boliglån har fortsatt i 2015 og sammen med et stadig lavere rentenivå har dette bidratt til redusert rentenetto. Inntektsbortfallet på boliglån har ikke fullt ut blitt kompensert på innskuddssiden, men økt utlånsvolum har bidratt til å opprettholde kroneinntjeningen.

Obligasjonsmarkedet har vært mer krevende i 2015 og utslagene var spesielt store i andre halvår. Fallende oljepris og økt usikkerhet førte til økte risikopåslag på mange av bankens obligasjonsposisjoner.

Bankens provisjonsinntekter ble redusert i 2015 som følge av lavere provisjoner fra Eika Boligkreditt.

Styret er godt fornøyd med at kjernevirksomheten fortsatt utvikler seg positivt. Bankens inntjening har blitt mer robust for svingninger i økonomien og påvirkninger utenfra. Banken har hatt en stabil utlånspraksis og kundene har dermed hatt forutsigbarhet i forhold til finansieringsbehov. Spesielt viktig har dette vært for bankens bedriftskunder, som under og etter finanskrisen har hatt større svingninger i sine markedsforhold enn normalt.

Utlånsveksten ble høyere enn markedsveksten, uten at dette skapte utfordringer av noe slag. Veksten i utlån kom både innenfor privatmarkedet og bedriftsmarkedet. Innskuddsveksten var god og bidro til at bankens likviditetsrisiko gikk ned i 2015.

SkagerakDirektebank

SkagerakDirektebank fortsatte den gode utviklingen fra 2014 i 2015. Mange nye kunder har etablert kundeforhold og det har vært en god balanse mellom innskudd- og utlånskunder. SkagerakDirektebank ble i 2014 kåret til Norges Beste bankkonsept for privatkunder. Avdelingen er en del av banken og resultatet inngår i bankens samlede resultat.

Driftsresultatet

Bankens resultat før skatt ble 32,5 MNOK mot 41,7 MNOK i 2014. I resultatet for 2015 inngikk det en engangsgevinst på 5,4 MNOK for salg av aksjer i Nets. Driftsresultatet før tap ble 38,3 MNOK mot 42,8 MNOK i 2014. Samlede nedskrivninger og manglende avkastning på bankens obligasjon- og renteportefølje utgjør mer enn 10 MNOK i 2015. Av dette er kun 0,3 MNOK realisert.

Resultat etter skatt ble 24,3 MNOK som gav en egenkapitalavkastning på 6,95 %. Resultat pr. egenkapitalbevis ble 6,65 NOK hvorav 6 NOK pr EK bevis er foreslått som utbytte.

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter ble 66 MNOK, som er 6,5 MNOK høyere enn i 2014. Tar vi med avkastningen på bankens rentefond hadde banken rente- og kredittprovisjonsinntekter på 68,5 MNOK - som er 0,1 MNOK mindre enn i 2014. Rentenettoen falt fra 1,43 % i 2014 til 1,39 % i 2015. Tar vi med avkastningen på bankens pengemarkedsfond falt Rentenettoen fra 1,65 % i 2014 til 1,44 % i 2015. Økt utlånsvolum har kompensert for fallende rentemargin.

Netto andre driftsinntekter

Netto andre driftsinntekter ble redusert fra 35 MNOK i 2014 til 26,2 MNOK i 2015. Reduksjonen skyldes redusert avkastning fra bankens likviditets- og verdipapirportefølje, og redusert utbytte fra Eika Boligkreditt. Samlede verdipapirgevinster er 4,6 MNOK i 2015 mot 3,7 MNOK i 2014.

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester ble redusert fra 24,1 MNOK i 2014 til 21,4 MNOK i 2015.

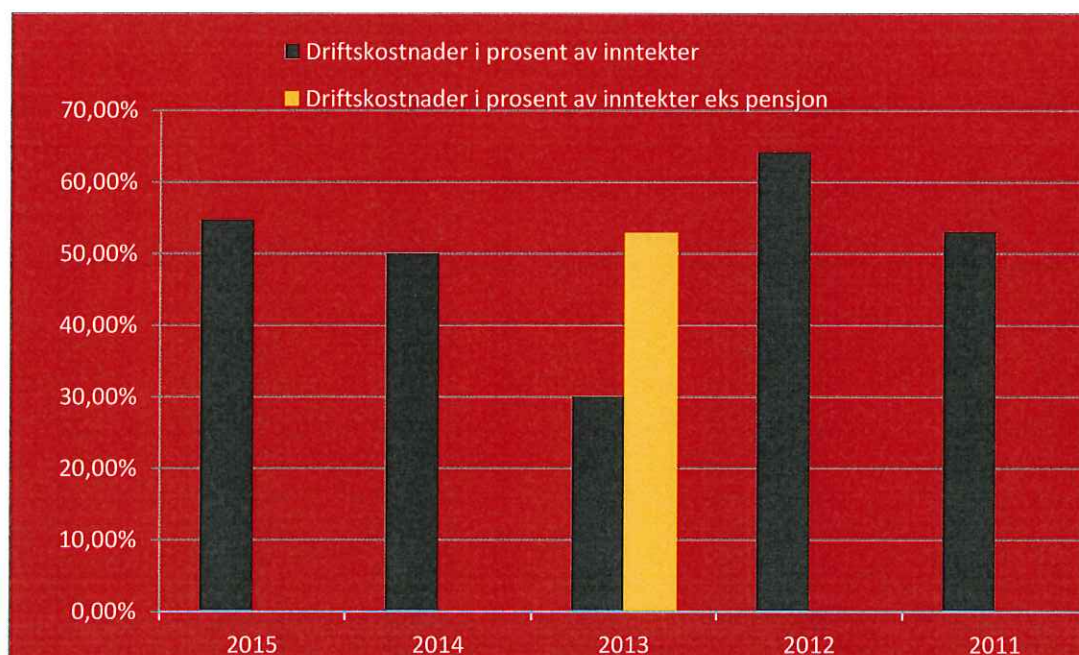
Driftskostnader

Bankens samlede driftskostnader utgjorde 53,9 MNOK mot 51,7 MNOK i 2014. Økningen skyldes økt bemanning og økte kostnader til IKT utvikling.

Banken måler effektiv drift som forholdet mellom kostnader og inntekter. I 2015 var dette forholdet 58,48 prosent mot 54,68 prosent i 2014.

De samlede personalkostnadene i 2015 ble 27 MNOK, en økning på 1,9 MNOK fra 2014. Generell lønnsvekst og ett ekstra årsverk er hovedårsaken til økningen. Øvrige driftskostnader har økt med 1 MNOK til 27 MNOK. Økningen skyldes høyere IKT kostnader. Avskrivningene for året var på 0,5 MNOK – det samme som i 2014.

I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde de samlede driftskostnadene 1,14 prosent i 2015 mot 1,24 prosent i 2014.

Kostnadsutvikling 2010 – 2015

Tap og nedskrivninger.

Banken har i 2015 utgiftsført 5,8 MNOK til tap. Samlede nedskrivninger utgjør ved årsskiftet 36,3 MNOK fordelt med 26,3 MNOK på individuell nedskrivninger og 10 MNOK på gruppevise nedskrivninger.

Bankens misligholdsandel er moderat og utgjør 1,2 prosent av brutto utlån ved årsslutt. Banken har jobbet kontinuerlig med oppfølging av utsatte engasjementer i 2015.

Banken forventer at tapene i 2016 vil bli noe høyere enn i 2015. De økonomiske forholdene lokalt er relativt stabile, og vi vil derfor ikke se noen dramatiske endringer. Vi må imidlertid ta høyde for at økt utlånsvolum vil kunne gi økte nedskrivninger på litt sikt.

Balansen

Forvaltningskapitalen

Ved utgangen av 2015 var forvaltningskapitalen 4.782 MNOK, en økning på 365 MNOK fra 2014. I prosent økte forvaltningskapitalen med 8,26 prosent mot 11,5 prosent i 2014. Årsaken til veksten er god kundetilvekst, økte utlånsvolumer og gode likviditetsreserver. Banken har lagt opp til en forvaltningsvekst på 5 prosent i 2016.

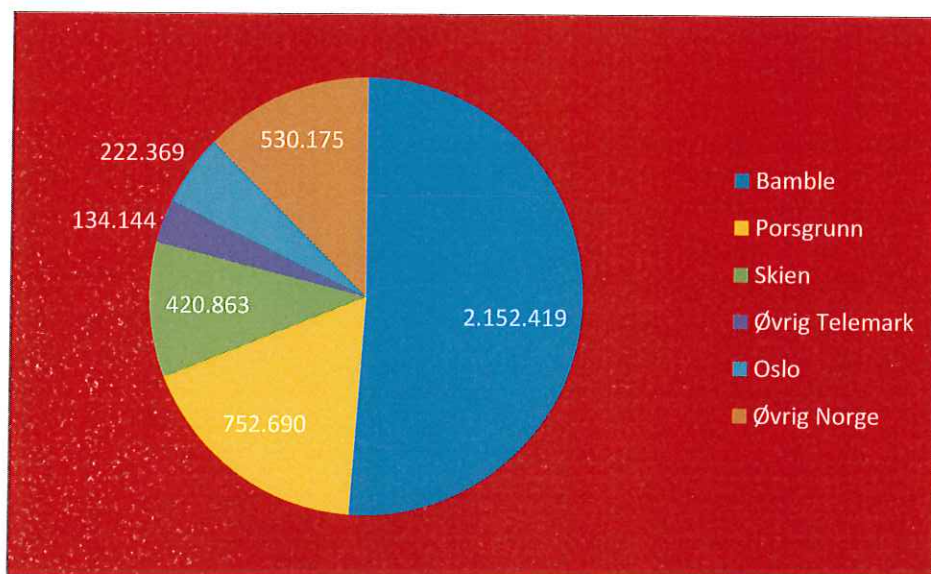
Innskuddene økte fra 2.705 MNOK i 2014 til 2.877 mill. kroner i 2015, en økning på 6,4 prosent. Bankens innskuddsbetingelser har vært konkurransedyktige gjennom året og det har vært god tilgang på innskudd både fra nye og etablerte kunder.

Utlån

Brutto utlån i egne bøker økte med 318 MNOK til 3.877 MNOK eller 8,9 prosent. I tillegg kommer overføring av lån til Eika Boligkreditt. Dette utgjorde ca.105 MNOK. Samlet utlånsvækst ble 9,2 prosent.

Privatmarkedet økte lånene med 240 MNOK eller ca.6 prosent, mens utlån til bedriftsmarkedet økte med 183 MNOK. Utlånsvæksten i 2015 er høyere enn den generelle kredittveksten innenfor både privat- og bedriftsmarkedet.

Fordelingen av utlån mellom bedriftsmarkedet og privatmarkedet utgjorde ved årsskiftet hhv. 22 % og 78 %. Beregningene inkluderer ikke lånene som er overført til Eika Boligkreditt.

Geografisk fordeling av utlån.**Garantier.**

Bankens garantivolum var ved årsskiftet 134 MNOK mot 186 MNOK i 2014. Det vises for øvrig til note 6.

Kontantstrømsanalyse

Kontantstrømsanalysen viser en netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter på minus 89 MNOK for 2015, mens bankens driftsresultat er på 32,5 MNOK. Avviket her skyldes at vi tar med netto endring på innskudd og utlån i løpet av året. I 2015 har innskuddsveksten vært lavere enn utlånsveksten på egen bok og dette er årsaken til avviket.

Egenkapital og soliditet.**Egenkapital**

Bankens ansvarlige kapital var på 439 MNOK ved utgangen av 2015. Netto kjernekapital er ned med 0,8 MNOK til 408 MNOK. Ren kjernekapital utgjorde 339 MNOK mot 329 MNOK i 2014. Kapitaldekningen og kjernekapitaldekningen var ved årsskiftet var hhv 18,06 prosent og 16,78 prosent. Ren kjernekapital har i 2015 blitt redusert fra 14,38 prosent til 13,93 prosent.

I bankens ansvarlige kapital inngår det et ansvarlig lån på 40 MNOK og to fondsobligasjonslån på hhv 40 og 60 MNOK. Det ansvarlige lånet ble tatt opp i 2014 og

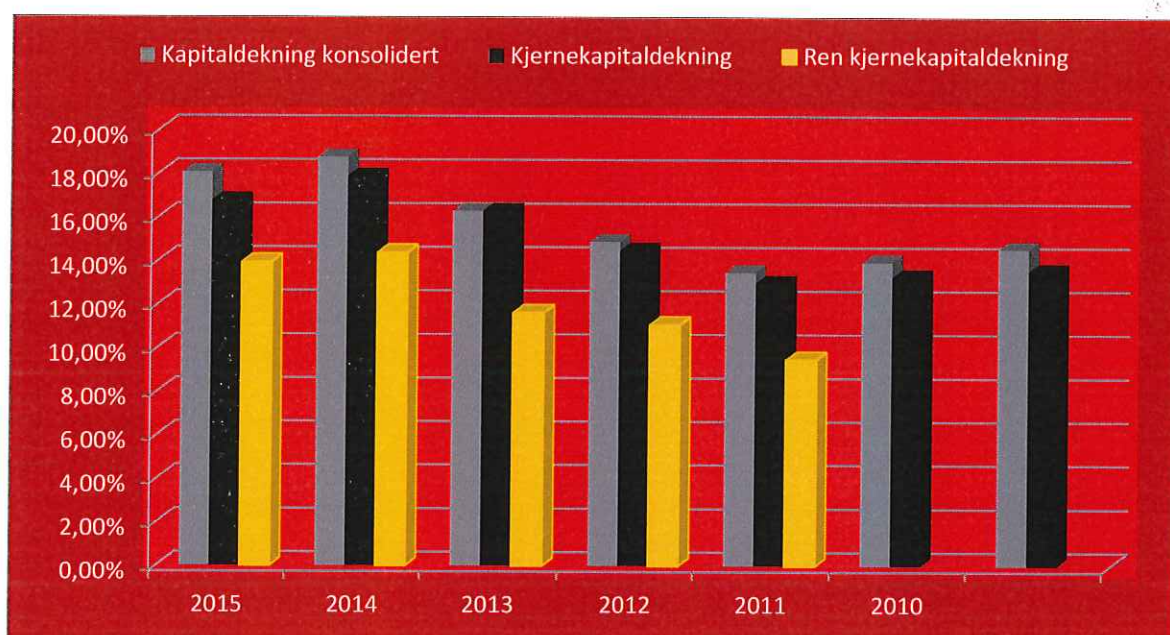
løper avdragsfritt frem til 2019. Fondsobligasjonslånene på hhv 40 mill og 60 mill kroner er evigvarende men det er en "call" etter hhv 10 år/5 år.

Banken utstedte i 2015 egenkapitalbevis for 4,2 MNOK.

Egenkapitalavkastningen etter skatt var 6,95 prosent i 2015 mot 10,85 prosent i 2014.

Bankens egenkapital utgjorde ved årsskiftet 364 MNOK.

Kapitaldekning og kjernekapital.

Likviditet

Bankens likviditet har vært god gjennom hele året. De langsiktige låneopptakene er økt med 167 MNOK til 1.374 MNOK ved årsskiftet. Låneopptakene er fordelt på lån med ulik størrelse og forfallstidspunkter.

Innskuddsdekningen ved årsskiftet utgjør 74,21 prosent mot 76 prosent i 2014. Styret vurderer bankens likviditetssituasjon som god.

Styrets vurdering av regnskapet/vurdering av fortsatt drift.

Styret mener at resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir et tilstrekkelig grunnlag for å bedømme bankens virksomhet og stilling ved årsskiftet. Styret er ikke kjent med at det er oppstått forhold etter årsskiftet som kan påvirke bankens resultat negativt. Styret bekrefter at regnskapet er avgitt under forutsetning av videre drift. Av årets overskudd på kr. 24,3 MNOK føres kr. 19,9 MNOK til sparebankens fond, 1,25 MNOK settes av til gaver og gavefond, 2,8 MNOK til utbytte og 0,3 MNOK føres til utjevningfond.

Styret er tilfreds med at bankens kjernedrift fortsetter å bedre seg og dette gir et godt

grunnlag for fortsatt positiv utvikling fremover. Styret forventer at bankens økonomiske posisjon skal forsterkes ytterligere i 2016.

Datterselskaper

Eiendomsmegling

Grenland Eiendomsmegling meglet 125 eiendommer i 2015 og fikk et overskudd på 0,2 MNOK. Eiendomsmeglerforetaket er eid av banken med 51 % og 49 % ved Jørn Amlie. Grenland Eiendomsmegling AS er franchisetager for Aktiv Eiendomsmegling.

Bamble Eiendom AS

Bamble Eiendom AS er 100 % eid av Bamble Sparebank. Selskapets aktivitet i 2015 har vært svært begrenset. Regnskapet for 2015 viser 0,2 MNOK i underskudd.

Risikovurdering

Bankens internkontrollsystem er basert på rutiner og kontroller som utføres på flere nivå i banken. Alle ledere og nøkkelpersoner gjennomfører hvert år kontroller på vesentlige områder i banken. Kontrollene skal avdekke endringer i bankens risikobilde innenfor hvert kontrollert område. På bakgrunn av alle delrapportene utarbeides det en samlet rapport som legges frem for styret minimum en gang per år. Vesentlige avvik i rapportene rapporteres og tiltak iverksettes.

Styret har vurdert følgende risikoområder:

- Likviditetsrisiko
- Operasjonell risiko
- Renterisiko
- Markedsrisiko
- Valutarisiko
- Kreditrisiko

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen kan defineres som bankens evne til å gjøre opp sine forpliktelser ved forfall. Bankens hovedfinansieringskilde er fortsatt kundeinnskudd, men fallende innskuddsdekning gjennom flere år har gjort banken avhengig av tilgang til eksterne finansieringskilder. Dette stiller store krav til bankens rutiner for likviditetsstyring og oppfølging.

Banken har i sine interne retningslinjer for likviditetsstyring lagt vekt på å ha et balansert forhold mellom kortsiktige og langsiktige innlån. Dette gir en forfallsstruktur som reduserer refinansieringsrisikoen vesentlig. I en situasjon hvor banken gjør seg mer og mer avhengig av eksterne långivere i pengemarkedet er det derfor svært viktig å ha gode rutiner for likviditetsstyringen slik at banken til enhver tid har nødvendig tillitt hos sine långivere. Banken har hatt stor oppmerksomhet på likviditetsstyringen i 2015 ihht rutinene som er nevnt ovenfor. Bankens likviditetssituasjon har vært meget god gjennom hele året og nøkkeltallene viser gode sikkerhetsmarginer på alle tidspunkt gjennom året.

Differansen mellom innskudd og utlån utgjorde ved årsskiftet 1000 MNOK. Differansen er dekket opp ved hjelp av

- 1.375 MNOK i obligasjonslån
- 40 MNOK i ansvarlig lån
- 100 MNOK i fondsobligasjonslån

Forfallsstrukturen på bankens eksterne lån ser slik ut:

	Lånebeløp	Årets rentekostnad	Gjennomsnitts rente	Forfall	Valuta
Obligasjonslån utstedt 08.06.2012	190 000	6 466	3,39 %	08.06.2016	NOK
Obligasjonslån utstedt 17.10.2012	160 000	5 376	2,80 %	17.02.2016	NOK
Obligasjonslån utstedt 23.05.2013	200 000	4 757	2,34 %	23.03.2017	NOK
Obligasjonslån utstedt 19.11.2015	75 000	172	1,96 %	19.05.2017	NOK
Obligasjonslån utstedt 19.09.2013	200 000	4 592	2,28 %	19.09.2017	NOK
Obligasjonslån utstedt 12.11.2014	200 000	3 845	1,99 %	12.03.2018	NOK
Obligasjonslån utstedt 15.01.2015	200 000	3 869	1,98 %	15.10.2018	NOK
Obligasjonslån utstedt 27.02.2015	150 000	1 734	1,95 %	27.02.2019	NOK
Sum	1 375 000	30 811			

Fondsobligasjonslån utstedt 15.11.2006	40 000	2,93 %	Evigvarende	NOK
Fondsobligasjonslån utstedt 26.04.2014	60 000	6,38 %	Evigvarende	NOK
Sum	100 000			

Ansvarlig lån utstedt 07.11.2015	40 000	3,40 %	07.11.2024	NOK
----------------------------------	--------	--------	------------	-----

LCR tall og kommentarer.

Bankens LCR verdi ved utgangen av 2015 var 188 mot 103 i 2014. LCR verdiene bekrefter bankens gode likviditetsposisjon.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko kan defineres som risiko for at maskiner, personell, systemer og rutiner ikke fungerer som forutsatt.

Banken har lav operasjonell risiko. IKT-systemene, som er forretningskritisk for banken, har gjennomgått oppdateringer og forbedringer løpende og alle systemene har vært stabile gjennom hele året.

Banken har etablert gode styringsrutiner for alle områder. Alle policydokumenter og rutiner oppdateres minimum en gang per år.

Banken stimulerer de ansatte til videreutdanning i vesentlig grad. Alle ansatte i kundeoposisjon har gjennomført kompetansebyggende tiltak og banken har satt seg et høyt mål for samlet kompetanse i organisasjonen. Kompetansetiltakene vedlikeholdes gjennom resertifiseringsordninger levert av Eika skolen.

Det er styrets vurdering at bankens metode og kontrollopplegg for risikohåndtering er tilstrekkelig ivaretatt.

Renterisiko

Renterisikoen er i det vesentlige forbundet med beholdningen av rentebærende verdipapirer og fastrentelån og innskudd.

Netto renterisiko i balansen ved en endring på ett prosentpoeng utgjør 0,6 MNOK.

Markedsrisiko

Markedsrisikoen er først og fremst knyttet til beholdningen av aksjer, egenkapitalbevis og fondsandeler.

Styret har fastsatt rammer for investeringer i de ulike verdipapirene og innført en maksimal grense for investeringer i enkeltpapirer. Ved årsskiftet var beholdningen av verdipapirer 744 MNOK hvorav 114 MNOK var plassert i aksjer og egenkapitalbevis. Handelsporteføljen utgjør 2,8 MNOK ved årsskiftet. Bankens beholdning av verdipapirer er lavere enn de maksimale rammene som er satt av styret. Ved utgangen av året vurderer styret risikoen i bankens verdipapirportefølje til å være moderat. Obligasjonsporteføljen består i hovedsak av godt ratede obligasjoner med begrenset kredittrisiko. Bankens anser samlet risiko i obligasjonsporteføljen som lav.

Valutarisiko.

Banken besitter en begrenset kontantbeholdning av valuta for turistformål, og deler av bankens IT kostnader betales i danske kroner. Samlet valutaeksponering er lav og den påvirker ikke bankens resultat i vesentlig grad.

Kredittrisiko

Banken vurderer kredittrisikoen knyttet til utlån og garantier som moderat. Bankens utlånsvekst i 2015 var høyere enn budsjett. Det er bankens inntrykk at utviklingen i 2015 har vært svakt negativ med hensyn til risiko i samlet kredittportefølje. Andelen lån med høy risiko og andelen misligholdte og tapsutsatte lån er noe høyere enn tidligere. Det er likevel bankens oppfatning at den samlede restrisiko i disse ikke vurderes som høyere enn i tidligere perioder.

Misligholdsandelen var 1,19 prosent av brutto utlån ved årsskiftet. Andelen av utlån til privatmarkedet var ved årsskiftet 78 prosent.

Utviklingen i eiendomsprisene er viktig for den totale kredittrisikoen i banken. I løpet av året har eiendomsverdiene i bankens markedsområde steget med ca. 6 prosent. Prisutviklingen på næringseiendom er mer usikker, men det er grunn til å tro at denne også har vært positiv. Vi forventer svakt stigende priser for boligeiendom i 2016.

Vedvarende utsikter til lav rente vil bidra til jevn etterspørsel etter boliger. Vi tror ikke på noen eiendomsboble i Grenland da prisene på alle typer eiendom er blant de laveste i landet.

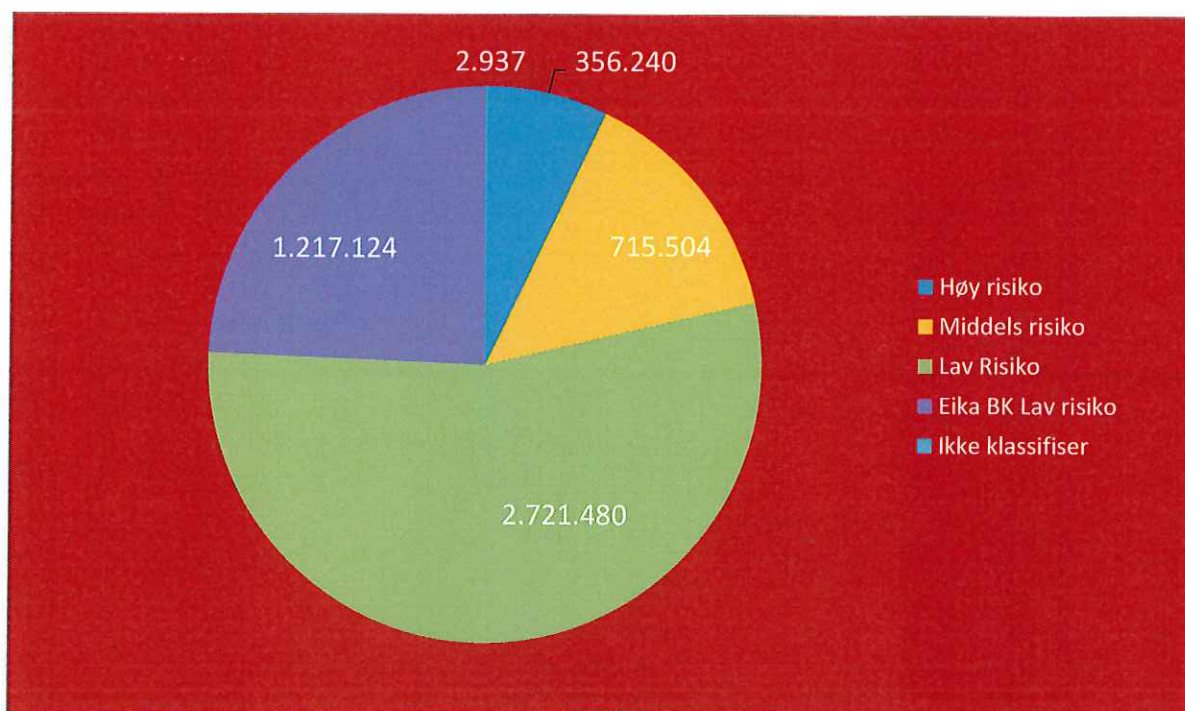
Styret har fastsatt interne begrensninger på størrelsen på enkeltengasjementer. Et engasjement defineres som stort dersom det overstiger 10 prosent av bankens ansvarlige kapital. Ved nyttår hadde banken 3 engasjementer som oversteg 10 prosent av bankens ansvarlige kapital.

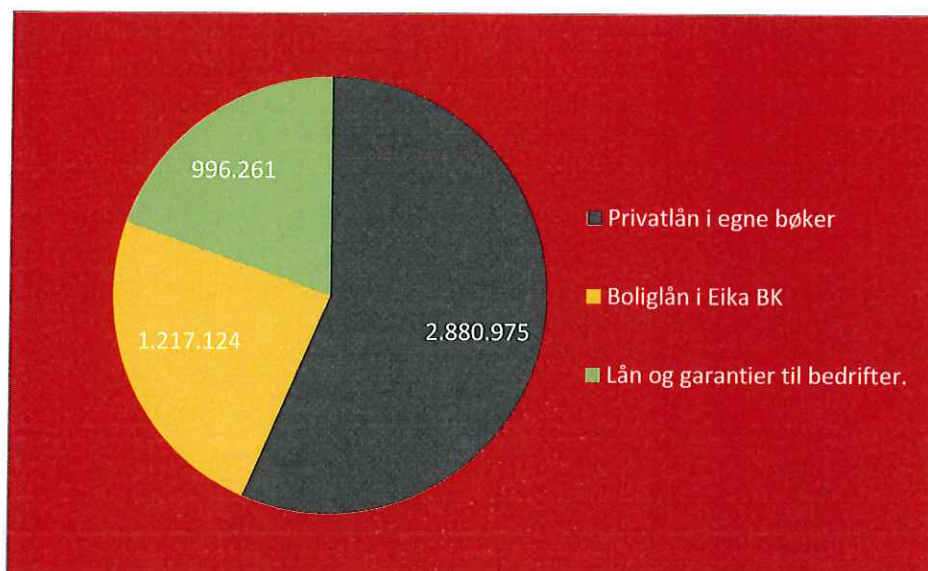
Kredittrisikoen overvåkes gjennom risikoklassifisering og misligholdsrapportering. Alle engasjementer risikoklassifiseres og fordeles som lav, middels eller høy risiko. Risikoklassifiseringen er basert på kundens økonomi, gjeldsgrad og verdien på deponerte sikkerheter.

Ved årsskiftet var 85,5 prosent av totalt engasjement inkl. lån til Eika Boligkreditt klassifisert som lav risiko, mens 10,6 prosent var klassifisert som middels risiko. Lån med høy risiko utgjorde 3,6 prosent. 0,3 prosent av utlånsporteføljen var ikke klassifisert.

Banken forventer at fremtidige, årlige kredittap vil beløpe seg til ca. 0,2 % av utestående utlånsvolum.

Risikoklassifisering.

Engasjement fordelt på sektor.**HMS****Sykefravær**

Sykefraværet i banken har gått ned fra 7 prosent i 2014 til 4,7 prosent i 2015. Sykefraværet i 2015 har vært på nivå med bransjesnittet i finansbransjen. Bankens interne mål er å ha et lavere sykefravær enn bransjen.

Banken har i 2015 hatt avtale om levering av bedriftshelsetjenester. Avtalen innebærer hjelp til forebyggende aktiviteter og oppfølging av de ansattes arbeidshelse. Oppfølging av de ansatte vedr fysisk og psykisk helsevern har vært gjennomført ihht. bankens HMS policy. Banken har også i 2015 hatt et samarbeid med fysioterapeut og kiropraktor.

Personalet

Ved utgangen av året sysselsatte banken 36 personer fordelt på 34,5 årsverk – en økning på ett årsverk fra utgangen av 2014. Banken har hatt 0,3 årsverk utleid til Eika og Finansforbundet i 2015.

Banken legger vekt på videreutvikling av de ansatte slik at både banken og hver enkelt ansatt blir bedre rustet til å møte nye krav og rammebetingelser. Alle bankens rådgivere er AFR- autoriserte.

Likestilling

Ved årsskiftet har banken 51 prosent kvinner og 49 prosent menn. Ansatte med redusert arbeidstid er 8 personer hvorav 7 er kvinner. Andelen kvinner med lederfunksjon er 12,5 prosent.

Samfunnsansvar

Arbeidet med samfunnsansvar er forankret i bankens verdier. For å kunne synliggjøre bankens samfunnsansvar, er forutsetningen at banken makter å skape lønnsomhet, og som et minimum, etterlever alle lover og forskrifter. Det er også en forutsetning at banken har et godt forhold til sine medarbeidere og ledere, har et verdigrunnlag som etterleves og betyr noe for de ansatte, samt har de beste relasjoner til sine kunder og samarbeidspartnere. En aktiv dialog og omsorg for lokalsamfunnet er viktig for bankens gode omdømme og denne blir bekreftet gjennom gode resultater fra kundetilfredsmålinger, som gjennomføres annethvert år.

Bankens complianceansvarlig har ikke rapportert avvik i 2015 knyttet til bankens etterlevelse av lover og forskrifter.

Banken bidrar til samfunnet gjennom gaver og annen støtte til idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsnyttige formål. I 2015 beløp slik støtte seg til ca. 2 MNOK.

Samfunnsansvaret innebærer også at banken skal ha et bevisst forhold til sine interessenter og påse at bankens handlinger bidrar til en sosialt ansvarlig forretningsdrift. Hensynet til samfunnsansvar er innarbeidet i overordnede retningslinjer under konkrete emner som eksempel etikk, bekjempelse av hvitvasking og korrupsjon, helse, arbeidsmiljø og sikkerhet samt det ytre miljø. I 2015 ble det rapportert tre mistenkelige transaksjoner til Økokrim, mens bankens øvrige hendelsesrapportering heller ikke har avdekket vesentlige avvik i 2015. Banken har ikke særskilt klimaregnskap og innehar heller ikke egen miljøsystemsertifisering.

For å sikre etterlevelse og godt omdømme inngår bankens ansatte i et etterutdanningsprogram med ulike kurs, seminarer mv. med fokus på etterlevelse av sentrale lover og forskrifter, forsvarlig utlånspraksis mv. hvor banken har 12 sertifiserte rådgivere ved utgangen av 2015. Banken sikrer også ansatte innflytelse gjennom godt samarbeid med de tillitsvalgte innenfor de rammer og tradisjoner som gjelder for bransjen. Det legges videre til rette for at rekrutteringer skjer fra et bredt utvalg av samfunnet og eldre arbeidstakere kan få et yrkesaktivt liv frem til alderspensjonering og bidra til å redusere antall tidligpensjoneringer i banken.

Banken har utover årsrapporten og ovennevnte forhold ingen særskilt rapportering på samfunnsmessige «resultater»

Miljø

Bankens drift påvirker ikke det ytre miljøet.

Utsiktene for 2016

Ved inngangen til 2016 er det fortsatt en betydelig usikkerhet i norsk og internasjonal økonomi. Vi ser svakt positive tegn til bedring i Europa og USA, mens Kina og Japan har store utfordringer.

USA har igjen overtatt rollen som den viktigste vekstmotoren i den vestlige verden. Veksten i USA er et resultat av en omfattende tilførsel av likviditet til markedene, som igjen har ført til økt aktivitet, lavere arbeidsledighet og stigende boligpriser.

Sterkt fallende oljepris har snudd en langvarig oppadgående trend i Norge. Regioner som gjennom flere tiår har vokst seg store og solide på oljevirkosomhet merker nå oppbremsingen i markedet. Deler av Agderfylkene og Vestlandet har økende arbeidsledighet og en viss stagnasjon i boligprisene. Den svake konjunktoren har forsterket seg i 2015 og ved inngangen til 2016 ser vi mange tegn til økende utfordringer for Norge.

Makroforholdene i Grenland vurderes som relativt stabile ved inngangen til 2016. Grenlandsregionen er godt rustet for vekst og den landbaserte industrien nyter godt av lav kronekurs og økt tilgang på kompetent arbeidskraft. Regionen er lite avhengig av oljepris og oljereelatert virksomhet og dette vil bidra til en stabil situasjon i 2016. Et konkret tegn på god utvikling er stigende eiendomspriser. I januar 2016 hadde Porsgrunn kommune landets nest høyeste prisstigning på eneboliger.

Bamble Sparebank er godt forberedt for videre vekst i 2016. Banken har en god markedsposisjon og både inntjening og soliditet er tilfredsstillende.

Banken skal også fortsette det gode samarbeidet som er etablert med frivillige organisasjoner, lag og foreninger. Den grunnleggende sparebankideen, hvor engasjement og omsorg for lokalsamfunnet står sentralt, skal fortsatt være grunnmuren i bankens forretningsmodell.

Bamble Sparebank og Kragerø Sparebank innledet i 2015 samtaler/forhandlinger om en mulig fusjon. Hvis alle vedtak og offentlige godkjenninger går etter planen vil en fusjonert bank være operativ fra 1/1 – 2017.

Bamble Sparebank – nær og god.

TAKK

Styret vil rette en takk til alle kunder og forretningsforbindelser for samarbeidet i 2015. Styret vil også takke de ansatte for deres innsats og bidrag til det gode resultatet i 2015.

Stathelle, 31.12.15/ 16.02.16

Trond Stangeby
Styrets leder

Morten Andresen

Jan Kleppe
Adm. banksjef

Hallgeir Kjeldal

Tine Rørvik

Vigdis Håghensen
Styrets nestleder

Erik Bie Johansen
Ansattes representant

BAMBLE SPAREBANK
 ÅRSREGNSKAP 2015 166. FORRETNINGSÅR.

RESULTATREGNSKAP: (beløp i 1000 kr)	NOTE	2015		2014	
Renteinntekter og lignende inntekter					
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinst.		933		1.079	
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		143.832		150.405	
Renter og lignende innt. av sertif.,oblig. og andre renteb. verdipap.		12.046		12.663	
Andre renteinntekter og lignende inntekter			156.811		164.147
Rentekostnader og lignende kostnader					
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	15	356		576	
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		49.123		63.896	
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	16	32.907		31.829	
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	17,18	6.228		6.135	
Andre rentekostnader og lignende kostnader	1	2.194	90.808	2.242	104.678
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter			66.003		59.469
Utbytte og andre innt. av verdipapirer med variabel avkastn.					
Inntekter av aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	11	9.380		13.111	
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	12		9.380	102	13.213
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2				
Garantiprovisjon		852		1.011	
Andre gebyrer og provisjonsinntekter		20.589	21.441	23.091	24.102
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester					
Andre gebyrer og provisjonskostnader		2.770	2.770	2.870	2.870
Netto gevinst/tap av valuta og verdipapirer					
Netto gevinst påertif., oblig. og andre rentebærende verdipapirer	10	-5.286		-2.277	
Netto gevinst på aksjer og andre verdipap.med variabel avkastn.	11	1.981		990	
Netto gevinst på valuta og finansielle derivater		1.026	-2.279	1.012	-275
Andre driftsinntekter					
Driftsinntekter faste eiendommer		55		55	
Andre driftsinntekter		406	461	809	864
Netto andre driftsinntekter			26.233		35.034
Lønn og generelle administrasjonskostnader	3,4				
Lønn		20.834		19.902	
Pensjoner		1.512		1.012	
Sosiale kostnader		4.636		4.252	
Administrasjonskostnader		19.465	46.447	18.890	44.056
Avskrivninger mv. av varige driftsmidler	5				
Ordinære avskrivninger		495		540	
Nedskrivninger			495		540
Andre driftskostnader					
Driftskostnader faste eiendommer		1.463		1.463	
Andre driftskostnader		5.536	6.999	5.619	7.082
Sum driftskostnader			53.941		51.678
Driftsresultat før tap			38.295		42.825
Tap på utlån, garantier mv.	6				
Tap på utlån		5.817		6.651	
Tap på garantier			5.817	-63	6.588
Nedskrivning/gevinst verdipapirer som holdes på lang sikt					
Gevinst verdipapirer som holdes på lang sikt		17	17	5.430	5.430
Skatt på ordinært resultat	7	8.198	8.198	8.368	8.368
Resultat av ordinær drift etter skatt	8		24.297		33.299
Resultat for regnskapsåret			24.297		33.299
Disponeringer					
Disponeringer			24.297		33.299
Utbytte på egenkapitalbevis		2.808		2.398	
Overført til sparebankens fond		19.936		29.223	
Overført til gavefond og gaver		1.250		1.250	
Overført til utjevningfond		303		428	

BALANSEREGNSKAP (beløp i 1000 kr)

EIENDELER:	NOTE	2015		2014	
Kontanter og fordringer på sentralbanker		100.264	100.264	68.035	68.035
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					
Utlån til og fordringer på kredittinst. uten avtalt løpetid		61.733		9.788	
Utlån til og fordringer på kredittinst. med avtalt løpetid	13	1.000	62.733	1.000	10.788
Utlån til og fordringer på kunder	6				
Kasse-/drifts- og brukskreditter		639.536		635.852	
Byggelån		73.705		69.627	
Nedbetalingslån		3.163.955		2.853.343	
Sum utlån for individuelle og gruppevise nedskrivninger		3.877.196		3.558.822	
- Individuelle nedskrivninger		-26.296		-30.526	
- Gruppevise nedskrivninger		-10.000	3.840.900	-7.625	3.520.671
Overtatte eiendeler					
Overtatte eiendeler		16.415	16.415	20.033	20.033
Sertifik.,obligasj. og andre renteb. verdip. med fast avkastning	10				
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige					
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		426.828	426.828	449.519	449.519
Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning					
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis	11	315.675	315.675	323.233	323.233
Eierinteresser i konsernselskaper					
Eierinteresser i andre konsernselskaper	11,12	1.649	1.649	1.219	1.219
Immaterielle eiendeler					
Utsatt skattefordel	7	3.916		2.516	
Andre immaterielle eiendeler			3.916		2.516
Varige driftsmidler	5				
Maskiner, inventar og transportmidler		894		961	
Bygninger og andre faste eiendommer		2.719	3.613	2.959	3.920
Andre eiendeler					
Andre eiendeler		324	324	580	580
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter					
Opptjente ikke mottatte inntekter		7.682		15.208	
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	4	1.712	9.394	1.607	16.815
SUM EIENDELER			4.781.711		4.417.329

GJELD	NOTE	2015		2014	
Gjeld til kredittinstitusjoner					
Lån og innskudd fra kredittinst. uten avtalt løpetid		102		70	
Lån og innskudd fra kredittinst. med avtalt løpetid	15	1.398	1.500		70
Innskudd fra og gjeld til kunder					
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	15	2.715.155		2.622.936	
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		162.079	2.877.234	81.640	2.704.576
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak					
Obligasjongjeld	16	1.374.291	1.374.291	1.207.619	1.207.619
Annen gjeld					
Betalbar skatt	7	9.138		9.392	
Annen gjeld		6.954	16.092	7.587	16.979
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter					
		7.779	7.779	7.683	7.683
Avsetninger til forpliktelser og kostnader					
Pensjonsforpliktelser	4	1.034		1.860	
Individuelle nedskrivninger på garantiansvar			1.034		1.860
Ansvarlig lånekapital					
Evigvarende ansvarlig lånekapital	17	99.980		99.956	
Annen ansvarlig lånekapital	18	40.000	139.980	40.000	139.956
SUM GJELD			4.417.910		4.078.743
EGENKAPITAL					
Innskutt egenkapital					
Egenkapitalbevis	19,20	46.796		42.596	
Overkursfond		70	46.866	28	42.624
Opptjent egenkapital					
Sparebankens fond	19	313.434		293.264	
Gavefond		2.770		2.270	
Utjevningsfond		731	316.935	428	295.962
SUM EGENKAPITAL			363.801		338.586
SUM GJELD OG EGENKAPITAL			4.781.711		4.417.329
POSTER UTENOM BALANSEN					
Andre forpliktelser og betingede forpliktelser. Se note 14, 22 og 23					

STATHELLE, 31. DESEMBER 2015

16. FEBRUAR 2016

I styret for BAMBLE SPAREBANK:

Trond Stangeby
Styrets leder

Hallgeir Kjeldal

Tine Rørvik

Morten Andresen

Vigdis Hågensen
Styrets nestleder

Erik Bie Johansen
Ansattes rep.

Jan Kleppe
Adm.banksjef

Kontanstrømanalyse (i tusen kroner)	2015	2014
Resultat før skattekostnad	32.495	41.667
Periodens betalte skatt	9.392	8.787
Ordinære avskrivninger	495	540
Endring pensjoner	-826	2.529
Endring utlån	-320.229	-370.307
Endring gjeld til kredittinstitusjoner	1.430	-54.970
Endring innskudd fra kunder	172.658	290.370
Endringer obligasjoner og sertifikater	22.691	-87.962
Endring i andre tidsavgrensingsposter	-7.544	40.267
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	<u>-89.438</u>	<u>-129.079</u>
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	-	62
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-188	-518
Endring i aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	7.128	-115.012
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	<u>6.940</u>	<u>-115.468</u>
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	<u>166.672</u>	<u>120.959</u>
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	<u>166.672</u>	<u>120.959</u>
Netto kontantstrøm for perioden	<u>84.174</u>	<u>-123.588</u>
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	<u>78.823</u>	<u>202.411</u>
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	<u>162.997</u>	<u>78.823</u>
Denne består av:		
Kontanter og innskudd i Norges Bank	100.264	68.035
Innskudd i kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	62.733	10.788

Noter til årsregnskapet 2015

GENERELLE REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og god regnskapsskikk. Alle beløp er oppgitt i hele 1000 kr.

Renter, provisjoner og gebyrer
Renter og provisjoner tas inn i regnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekt eller påløper som kostnad. Etableringsgebyr periodiseres i den utstrekning de overstiger kostnadene forbundet med etableringen av de enkelte engasjement.

Inntekter og kostnader
Forskuddsbetalte inntekter og påløpte ikke betalte kostnader periodiseres og føres som gjeld i balansen. Opptjente ikke betalte inntekter tas til inntekt og føres som fordring i balansen. Aksjeutbytte inntektsføres i det året de mottas. Ved utregning av gevinst ved salg av finansielle eiendeler benyttes gjennomsnittlig anskaffelseskost.

Pensjonsordning for ansatte
Banken har hatt ytelsespensjonsordning for ansatte som er ansatt før 01.10.2007. De som er ansatt etter denne datoen er meldt inn i bankens innskuddspensjonsordning. Per 01.11.2012 er alle arbeidsdyktige i dagens ytelsespensjonsordning overført til innskuddspensjonsordningen.

AFP-ordning anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte flerforetaksordninger beregnes og avsettes i regnskapet, i den utstrekning administrator av ordningen er i stand til å foreta en beregning av selskapets andel av forpliktelsen i ordningen. AFP gir anledning til at ansatte kan velge å gå av ved fylte 62 år. Det er lagt til grunn en uttakshyppighet på 50 % for denne ordning. Se note 4 for ytterligere informasjon.

NOTE 1

AVGIFT TIL BANKENES SIKRINGSFOND

(beløp i 1000 kr.)

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner pålegger alle banker å være medlem av Bankenes Sikringsfond. Sikringsfondet plikter å dekke tap som en innskyter har på innskudd i en sparebank. Med innskudd menes her enhver kredittsaldo på konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person, unntatt innskudd fra andre finansinstitusjoner. Som innskudd regnes her også tilgodehavende etter oppdrag om betalingsoverføring eller andre vanlige banktjenester, samt ikke forfalte renter. Dersom en innskyter har innskudd som samlet overstiger kr 2 mill., plikter ikke fondet å dekke tap på den del av samlede

Virkelig verdi

Når regnskapsposter vurderes til virkelig verdi, i motsetning til anskaffelseskost, benyttes observerte markedsverdier.

Valuta

Utenlandske sedler er stilt i NOK etter midtkurs per 31.12.2015.

Gjeld

Gjeld er bokført til opptakskurs. Renter blir løpende kostnadsført i regnskapet.

Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet
Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysning om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig nedskrivninger på utlån, og dels verdien på verdipapirer og pensjonsforpliktelser. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Estimaterne og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder, fordeles effekten over innværende og fremtidige perioder.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets stilling i fremtiden er opplyst dersom dette er vesentlig.

innskudd som overstiger dette beløp. Samlede innskudd reduseres med den enkelte innskyters forfalte forpliktelser etter andre avtaleforhold dersom sparebanken har adgang til å motregne innskudd og forpliktelser.

Nye lovregler f.o.m. 2013 har gjort at banken har innbetalt kr 2 194 til sikringsfondet i 2015 selv om fondet i utgangspunktet også dette året hadde en egenkapital over minstekravet.

Garantien overfor Sikringsfondet er kr 0.

	2015	2014
Avgift til Sikringsfondet	2 194	2 242

Noter til årsregnskapet 2015

NOTE 2

GEBYRER OG PROVISJONER

(beløp i 1000 kr.)

Gebyrer og provisjoner	2015	2014
Garantiprovisjon	852	1 011
Gebyrer/provisjoner ved verdipapiromsetning	596	703
Gebyrer/provisjoner ved forsikringstjenester	3 973	3 866
Gebyrer ved betalingsformidling	5 908	6 176
Gebyrer ved annen virksomhet	784	868
Gebyrer/provisjoner ved kredittformidling	9 328	11 478
Sum gebyrer og provisjoner	21 441	24 102

NOTE 3

OPPLYSNINGER VEDRØRENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

(beløp i 1000 kr.)

Pensjonsordning for ansatte

Bankens har hatt ytelsespensjonsordning for ansatte som er ansatt før 01.10.2007. De som er ansatt etter denne datoen, er meldt inn i bankens innskuddspensjonsordning. Per 01.11.2012 er alle arbeidsdyktige i dagens ytelsespensjonsordning overført til innskuddspensjonsordning.

beregnes og avsettes i regnskapet, i den utstrekning administrator av ordningen er i stand til å foreta en beregning av selskapets andel av forpliktelsen i ordningen. AFP gir anledning til at ansatte kan velge å gå av ved fylte 62 år. Det er lagt til grunn en uttakshyppighet på 50 % for denne ordning.

Se note 4 for ytterligere informasjon.

AFP-ordning anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte flerforetaksordninger

Lønn, pensjonskostnader, annen godtgjørelse og generelle administrasjonskostnader	2015	2014
Lønn	20 834	19 902
Pensjoner	1 512	1 012
Sosiale kostnader	4 636	4 252
Administrasjonskostnader	19 465	18 890
Sum lønn mv	46 447	44 056

Ansatte	2015	2014
Antall ansatte per 31.12:	36	35
Antall årsverk per 31.12:	34,00	33,40
Gjennomsnittlig antall årsverk:	33,80	32,59

Lønn og annen godtgjørelse til adm.banksjef og tillitsvalgte:				
	Adm. Banksjef	Styret	Forstanderskap	Kontrollkomité
Samlet lønn/honorar og annen godtgjørelse	1 498	491	142	133

Nærmere spesifikasjon:

Lønn og annen godtgjørelse til adm.banksjef og tillitsvalgte	Lønn/honorarer	Pensjonskostnad	Annen godtgjørelse	Sum
Adm. banksjef Jan Kleppe	1 328	66	104	1 498
Forstanderskapets leder Magnar Kleiven	33	-	-	33
Styret:				
Leder Trond Stangeby	104	-	-	104
Medlem Jon Pieter Flølo (til 30.04.)	28	-	-	28

Noter til årsregnskapet 2015

Medlem Morten Andresen (fra 01.05.)	48	-	-	48
Medlem Tine Rørvik	53	-	1	54
Medlem Vigdis Hågensen	81	-	1	82
Medlem Hallgeir Kjeldal	53	-	1	54
Medlem Erik Bie Johansen (ansatt)	788	32	9	829
Medlem Svein Olsen (ansatt)	612	22	9	643
Kontrollkomiteen:				
Leder Heidi Amlie Grindem	50	-	1	51
Medlem Morten Torgersen (til 30.04.)	19	-	-	19
Medlem Kari Fjeld Waag (fra 01.05.)	29	-	-	29
Medlem Halvor Thommesen	39	-	-	39

Det foreligger ingen avtale om bonus eller sluttvederlag for styreleder. Banksjef har samme bonusavtale som ledergruppen og ingen avtale om sluttvederlag.

Revisors godtgjørelse fordeler seg slik: Lovpålagt revisjon kr. 170, attestasjonstjenester kr.36 og andre tjenester utenfor revisjon kr. 11 (beløpene eks. mva.).

Samlet lån og garantier til adm.banksjef, ansatte og tillitsvalgte	Lån	Garantier
Adm. banksjef	3 436	0
Ansatte	54 279	0
Forstanderskapets formann (inkl. hvor personen er ansvarlig medlem eller styremedlem)	7 134	300
Styrets medlemmer, kontrollkomité + selskap hvor ovennevnte er ansvarlig medlem eller styremedlem	7 698	2 047

Spesifikasjon av lån og garantier til adm.banksjef og tillitsvalgte

	Lån	Rentesatser	Garantier	Sikkerhet	Løpetid
Adm. banksjef Jan Kleppe	2 798	1,98 %	Fornyelse hvert 5. år.	Pant i eiendom	
Adm. banksjef Jan Kleppe	638	1,88 %	13 år 9 mndr.	Pant i eiendom	
Forstanderskapets leder Magnar Kleiven	5 969		300		
Styret:					
Leder Trond Stangeby	5 408				
Medlem Morten Andresen	-				
Medlem Tine Rørvik	-				
Medlem Vigdis Hågensen	-				
Medlem Hallgeir Kjeldal	2 290		2 047		
Medlem Erik Bie Johansen (ansatt)	2 787				
Medlem Svein Olsen (ansatt)	1 524				

Bankens kostnad i forbindelse med ansattes rentefordel er beregnet opp mot lånebetingelser til ordinære kunder og beløper seg til kr. 490.

Noter til årsregnskapet 2015

NOTE 4

PENSJONSKOSTNADER OG PENSJONSFORPLIKTELSER

(beløp i 1000 kr.)

Banken ansatte er tilknyttet innskuddsbasert pensjonsordning. Det er kun de som har tatt ut pensjon/ pensjonister som er igjen i gammel ytelsesordning. Pensjonskostnaden for innskuddsordningen for 2015 er delvis belastet pensjonsfondet som banken har i Storebrand Livsforsikring AS. For ytelsesordningen er kostnadene utgiftsført i regnskapet.

Pensjonsordningen behandles regnskapsmessig i henhold til Internasjonal Regnskaps Standard om pensjoner (IAS 19). I henhold til denne regnskapsstandard skal selskapets pensjonsordning behandles som en ytelsesplan.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader beregnes etter forsikringsmessige prinsipper av uavhengig aktuar. Pensjonskostnaden, som er et nettobeløp, består av periodens pensjonsopptjening for de ansatte, rentekostnad av beregnet forpliktelser, forventet avkastning på pensjonsmidlene med tillegg av arbeidsgiveravgift.

Nåverdien av fremtidige brutto pensjonsforpliktelser sammenholdes med virkelig verdi av innbetalte og oppsparte midler. Hvis brutto pensjonsmidler er høyere enn brutto pensjonsforpliktelser, er netto pensjonsmidler vist i balansen som langsiktig fordring. Hvis de er lavere, er netto pensjonsforpliktelser vist som langsiktig gjeld (avsetninger for forpliktelser). I tråd med IAS19 føres oppståtte estimatavvik løpende mot egenkapitalen, slik at balanseførte pensjonsforpliktelser viser de faktiske beregnede pensjonsforpliktelsene.

AFP-ordningen er ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut AFP-ordningen fra og med 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening frem til 67 år. AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn.

Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende. Det er ikke fondoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

Ved beregningene er følgende forutsetninger lagt til grunn:

Forutsetninger ved beregning av pensjonskostnad

	2015	2014
Diskonteringsrente	2,50 %	2,30 %
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	2,50 %	2,30 %
Årlig lønnsregulering	2,50 %	2,75 %
Årlig økning i folketrygdens grunnbeløp(G)	2,25 %	2,25 %
Årlig regulering av pensjoner	1,20 %	1,20 %

Forutsetninger ved beregning av pensjonsforpliktelse 31.12.

	2015	2014
Diskonteringsrente	2,50 %	2,30 %
Årlig lønnsregulering	2,50 %	2,75 %
Årlig økning i folketrygdens grunnbeløp (G)	2,25 %	2,50 %
Årlig regulering av pensjoner	1,20 %	1,20 %
Benyttet tabellverk for levealder	K2013BE	K2013BE

Det er videre forutsatt en fratredeshyppighet (turnover) som avtrappes fra 8 % for aldersgruppen 20-24 og ned til 0 % for 51-åringer og eldre.

Det er kr. 0,3 mill. fratrukket skatt som inngår i årets estimatavvik som er ført direkte mot egenkapitalen.

Ved fastsettelse av estimat på virkelig verdi av pensjonsmidlene per 31.12.15 er det antatt en avkastning for 2016 på 2,50 %.

Noter til årsregnskapet 2015

De aktuariemessige beregninger utført av Storebrand Pensjonstjenester AS viser følgende:

Spesifikasjon av netto pensjonsforpliktelse	Sikret ordning	
	2015	2014
Beregnet brutto verdi av pensjonsmidler	18 050	18 475
Beregnet brutto pensjonsforpliktelse	-18 956	- 20 105
Netto pensjonsmidler	-906	-1 630
Arbeidsgiveravgift	-128	-230
Balansførte pensjonsmidler	-1 034	-1 860

Spesifikasjon av årets pensjonskostnad	Sikret ordning	
	2015	2014
Nåverdi av pensjoner opptjent i perioden	26	47
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	454	700
Brutto pensjonskostnad	481	747
Forventet avkastning på pensjonsmidler	510	-281
Netto pensjonskostnad	991	465
Resultatført arbeidsgiveravgift	-73	-77
Pensjonskostnad ytelsesbaserte ordninger	917	388
Kostnad innskuddsordning inkl. arbeidsgiveravgift	594	624
Sum pensjonskostnad	1 512	1 012

Spesifikasjon av estimatavvik ført mot egenkapitalen.	2015	2014
Estimatavvik oppstått i året på pensjonsforpliktelse	208	18
Estimatavvik oppstått i året på pensjonsmidler	-519	3 113
Sum estimatavvik ført direkte mot egenkapitalen	-312	3 131

NOTE 5

VARIGE DRIFTSMIDLER

(beløp i 1000 kr.)

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlenes kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi, foretas nedskrivning til

gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

Leiekostnader på maskiner som ikke er balanseført utgjør for 2015 kr 111.

Oversikt over driftsmidler og avskrivninger		Maskiner /inventar	Bygninger etc	Sum	
Anskaffelseskost per 01.01.2015		1 197	5 841	7 038	
Tilgang		188	0	188	
Avgang til anskaffelseskost		0	0	0	
Anskaffelseskost per 31.12.2015		1 385	5 841	7 226	
Samlede ordinære avskrivninger		491	3 122	3 613	
Bokført verdi per 31.12.2015		894	2 719	3 613	
Ordinære avskrivninger 2015		255	240	495	
Avskrivningssatser		8-30%	1-5%		
Fast eiendom	Kommune	Eiendoms- type	Totalt areal m2	Herav utleide areal m2	Balansført verdi
Torget 8, Langesund	Bamble	Forr.bygg	826	0	2 660
Totalt			826	0	2 660

Noter til årsregnskapet 2015

NOTE 6

UTLÅN OG TAP PÅ UTLÅN

(beløp i 1000 kr.)

Generelle regnskaps- og vurderingsprinsipper og definisjoner

Utlån og garantier er bokført etter gjeldende lover og forskrifter, herunder ny utlånsforskrift fastsatt 21. desember 2004 med ikrafttredelse 1. januar 2006. Utlån til kunder er per 31.12.2015 vurdert til amortisert kost. Med amortisert kost menes historisk kost justert for mottatte avdrag samt nedskrivninger og tap.

Etableringsgebyr som belastes kunden ved låneopptak, inntektsføres direkte.

Alle engasjementer blir fulgt opp ved månedlig gjennomgang av restanse- og overtrekkslister og nedenfor nevnte risikoklassifiseringssystem.

Misligholdte og tapsutsatte lån.

Ny utlånsforskrift definerer et lån som misligholdt etter 1 dag mot tidligere 90 dager i gammel forskrift, mens begrepet tapsutsatte lån ikke lenger er gjort gjeldende. Imidlertid gjelder den gamle utlånsforskriftens definisjoner av misligholdte og tapsutsatte lån i forhold til årsregnskapsforskriftens krav. Banken har derfor valgt å presentere noter for misligholdte og tapsutsatte lån i henhold til gammel utlånsforskrift.

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt eller innskuddskonti ikke er innekket innen 90 dager etter at rammekreditten eller kontoen ble overtrukket.

Tapsutsatte lån er lån med avsetning som ikke er misligholdte, men hvor kundenes økonomiske stilling innebærer sannsynlighet for tap på et seinere tidspunkt.

Bokføring av renter.

På et nedskrevet engasjement skal det vurderes om renter utgjør deler av den forventede kontantstrømmen. I de tilfeller der det ventes at kunden helt eller delvis ikke vil betale renter, vil inntektsføringen bli stoppet, og beregnede renter vil bli ført opp som opptjente ikke mottatte inntekter i balansen.

Risikoklassifisering av utlån, kreditter og garantier

Risikofordelt utlånsportefølje per 31.12	Brutto utlån		Garantier		Individuelle nedskrivninger		Gjennomsnittlig PD – verdi*	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Lav risiko – RKL 1 – 3	2 721 480	2 878 871	14 466	20 924	0	0	0,17 %	0,19 %
Middels risiko – RKL 4 – 7	715 504	496 891	13 242	15 361	0	0	1,14 %	1,36 %
Høy risiko – RKL 8 – 10	356 240	307 891	19 590	4 754	0	0	8,77 %	22,98 %
Misligholdt – RKL 11	35 318	17 598	1 566	75	0	0	i.a	i.a
Tapsvurdert – RKL 12	45 717	65 838	917	800	26 296	30 526	i.a	i.a
Ikke klassifisert	2 937	498	0	0	0	0	i.a	i.a
Sum	3 877 196	3 558 822	49 782	41 914	26 296	30 526	1,00 %	2,26 %
Lån i EBK, lav risiko	1 217 185	1 112 025						

*Sannsynligheten for at et engasjement går i mislighold de neste 12 måneder.

Tap på utlån.

Konstaterte tap på engasjementer er tap som regnes som endelige. Dette omfatter tap hvor banken har mistet sitt krav overfor debitor ved konkurs, stadfestet gjeldsordning, tvangspant som ikke har ført fram, rettskraftig dom eller inngått avtale. Der de vurderte sikkerheter åpenbart ikke dekker engasjementet, blir det vurdert nedskrivning ved mislighold. Slike vurderinger blir alltid foretatt når mislighold har lengre varighet enn 90 dager. Når det gjelder vurdering av sikkerheter på panteobjekter ved individuelle nedskrivninger, verdsettes disse til antatt virkelig verdi på tidspunkt for realisasjon eller egen overtagelse av sikkerheter. Nedskrivning på enkeltlån og grupper av lån foretas fra og med 01.01.2006 i de tilfeller det foreligger objektive bevis for verdifall. Nedskrivningen beregnes som differansen mellom utlånets bokførte verdi og nåverdien av estimerte framtidige kontantstrømmer, neddiskontert med utlånets opprinnelige effektive rentesats. Dersom banken har bevilget flere lån til en og samme kunde, vil en engasjementsvurdering være å betrakte som en individuell vurdering.

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån.

Gruppevise nedskrivninger foretas på grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper. Bankens utlån er inndelt i ulike risikoklasser i samsvar med bankens risikoklassifiseringssystem, som er beskrevet nærmere nedenfor. Med utgangspunkt i risikoklassene innenfor PM og BM samt tilhørende relevant statistisk materiale, blir gruppevise nedskrivninger beregnet i relevante modeller.

Overtatte eiendeler som overtas i forbindelse med inndrivelse av engasjementer og som er ment for rask realisasjon, bokføres i balansen som omløpsmidler. Eiendelene vurderes til antatt realisasjonsverdi på overtakelsestidspunktet. Eventuelle tap/gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tap/reduksjon i tap på utlån.

Noter til årsregnskapet 2015

Med virkning fra 2015 har banken tatt i bruk et nytt risikoklassifiseringssystem som er utarbeidet av Eika Gruppen sammen med et eksternt kredittopplysningsbyrå. Systemet innfører en inndeling i 12 risikoklasser basert på eksterne betalingserfaring og interne faktorer. Sikkerhetsstillelse er ikke lenger et element i risikoklassifiseringssystemet. Banken vil, på samme måte som tidligere oppsummere den enkelte risikoklasse i 3 akkumulerte risikoklasser; Lav, Middels og Høy risiko. Rapportering etter nytt system har skjedd med virkning fra 1. kvartal 2015. Sammenlignbare tall fra 2014 er utarbeidet spesielt.

Alle bankens kredittkunder med engasjement > kr. 1.000,- inngår i risikoklassifiseringen. Gruppering av klassifiserte kunder skjer etter følgende prinsipp:

Klasse 1 - 3	Lav risiko
Klasse 4 - 7	Middels risiko
Klasse 8 - 10	Høy risiko
Klasse 11	Misligholdte lån
Klasse 12	Kunder med tapsavsetning

Tabellen over viser oversikt over risikofordelt utlånsportefølje.

De gruppevise nedskrivningene er beregnet etter ny modell som er utviklet av Eika Gruppen på vegne av alle bankene. Modellen tar utgangspunkt i Eika bankenes tap de siste 4 år og beregner en tapsprosent for hver risikogruppe (Lav, Middels og Høy). Beregnet tapsprosent multipliseres med bankens engasjement i hver risikogruppe. Bankens bokførte tap de siste årene har vært omtrent som snitt for Eika bankene og vi oppfatter derfor at modellen vil ha god utsagnskraft for oss.

Det er bankens inntrykk at utviklingen i 2015 har vært svakt negativ med hensyn til risiko i samlet kredittportefølje. Andelen lån med høy risiko og andelen misligholdte og tapsutsatte lån er noe høyere enn tidligere. Det er likevel bankens oppfatning at den samlede restrisiko i disse ikke vurderes som høyere enn i tidligere perioder.

Engasjementenes rente- og avdragsbetingelser

Bankens rente- og avdragsbetingelser tilstreber å reflektere i store trekk de avgitte sikkerheter og den økonomi som foreligger på det enkelte engasjement i samsvar med risikofordelt engasjementsportefølje. Banken har standardisert sine betingelser i en prisliste på privatmarkedet som er tilgjengelig for våre kunder. Utgangspunktet er at et lån med en lavere risiko prises lavere enn et lån med en høyere risiko. Derfor vil lån med pant i bolig gjerne innenfor 60% av takst prises lavere enn lån med dårligere sikkerhet. På bedriftsmarkedet har banken innført en prismatrise som skal gi en mer riktig prising i forhold til risiko.

Bankens tapssituasjon de siste årene har vært på et normalt nivå. Basert på erfaringstall i finansnæringen, med den usikkerhet det først og fremst er ved satsing på næringslivsengasjement og dagens usikre konjunktursituasjon, antas tapene fortsatt være normale de nærmeste årene. Men vi gjør oppmerksom på at det er usikkerhet knyttet til fremtidige prognosetall. Størstedelen av tapene forventes å komme i høy og middels risikoklasse. Forventede tap for privatengasjement forventes å ligge på dagens nivå. Disse anslagene er noe mer sikre enn for næringslivsengasjementene. Vi må imidlertid ta forbehold hvis enkeltstående, til nå uidentifiserte engasjementer, plutselig skulle rammes av spesifikke kunde- eller bransjerelaterte omstendigheter. Slike forhold er i dag ikke identifisert på risikofordelt porteføljeoversikt.

Antatte forventede tap i personmarkedet antas å være marginale i forhold til renteinntekter. Dette vil også gjelde for næringslivsengasjementer i gruppen lav og middels risiko, mens tap i risikogruppe høy forventes å være marginalt større enn gruppens renteinntekter.

Geografisk fordeling

Ingen del av bankens utlån anses ytt til spesielt utsatte områder med høy risiko. Vi ser imidlertid som en effekt av veksten i SkagerakDirektebank at lån i andre områder enn Telemark vokser noe raskere enn tidligere. Basert på bankens gjeldene kredittpolicy anser ikke banken at det ligger en økt kredittrisiko i denne utviklingen.

Utlån og garantier fordelt etter sektor	Totalt engasjement		Herav garantier	
	2015	2014	2015	2014
Sektor				
Personmarkedet, inkl utl statsborgere	3 216 399	3 072 671	5 817	5 725
Næringsmarkedet	996 261	775 370	43 966	36 189
Sum	4 212 660	3 848 041	49 783	41 914
Garanti overfor Eika Boligkreditt	83 778	144 497	83 778	144 497

Noter til årsregnskapet 2015

Utlån og garantier fordelt etter geografisk område	Totalt engasjement		Herav Garantier*		Lån i EBK
	2015	2014	2015	2014	2015
Geografisk område					
Bamble	2 152 419	2 162 988	22 658	25 664	664 109
Porsgrunn	752 690	674 154	7 327	8 558	171 125
Skien	420 863	376 648	7 032	6 602	98 661
Telemark ellers	134 144	70 691	12 355	75	0
Oslo	222 369	201 501	0	0	83 323
Øvrige	530 175	506 556	411	1 015	199 906
Sum	4 212 660	3 992 538	49 783	41 914	1 217 124

*Garantier overfor lån i Eika Boligkreditt er trukket ut da vi rapporterer geografisk fordeling på lån i Eika Boligkreditt

Diverse fordeling på viktige næringer

	Brutto utlån		Garantier		Potensiell eksponering v. f.eks. trekkfasiliteter		Misligholdte engasjement		Tapsutsatte engasjement		Individuelle nedskrivninger utlån	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Personkunder Personkunder inkl utl. Statsborgere	3 011 084	2 875 901	5 817	5 725	199 474	191 042	6 487	23 723	5 578	4 659	6 647	7 568
Viktige næringer												
A Primærnæring	34 326	31 738	150	75	5 755	7 634	0	0	0	0	0	0
C Industri	77 065	49 373	2 671	2 421	8 787	8 913	0	0	0	0	0	0
F Bygg- og anlegg	103 818	83 404	22 798	13 946	15 427	14 647	32	5 400	148	148	450	4 950
G + I Varehandel, Overnatting, servering	75 893	76 171	4 465	4 287	10 960	10 074	233	217	2 452	611	724	611
H Transport	32 275	43 705	4 908	5 208	1 622	3 354	1 649	1 756	0	12 254	783	2 702
K + M Finansiering, forsikring og Faglig og teknisk tjenestey.	42 826	46 801	313	3 616	5 571	1 893	1 634	0	0	0	1 294	0
L Omsetning og drift fast eiendom	373 586	283 432	6 796	5 573	23 126	4 402	41 534	7 563	19 078	14 949	8 880	7 921
Øvrige næringer	126 323	68 297	1 864	1 063	14 934	5 342	114	254	9 985	7 857	7 518	6 774
Garanti EBK	0	0	83 778	144 497	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	3 877 196	3 558 822	133 560	186 411	285 656	247 301	51 683	38 913	37 241	40 478	26 296	30 526

Oversikt over totale misligholdte og øvrige tapsutsatte engasjementer.

Misligholdte engasjement:	2015	2014	2013	2012	2011
Brutto misligholdte engasjement	51 683	38 913	31 103	20 327	26 496
- individuelle nedskrivninger	5 671	11 529	4 568	3 519	6 959
=Netto misligholdte engasjement	46 012	27 384	26 535	16 808	19 537

Øvrige tapsutsatte engasjement	2015	2014	2013	2012	2011
Brutto tapsutsatte engasjement	37 242	40 478	17 232	18 201	21 617
- individuelle nedskrivninger	20 625	18 997	10 670	8 924	8 151
=Netto tapsutsatte engasjement	16 617	21 481	6 562	9 277	13 466
Overtatt eiendom	16 415	20 033	20 483	20 483	20 483

Noter til årsregnskapet 2015

Oversikt over individuelle nedskrivninger

	Utlån til og fordring på kreditt-institusjoner	Utlån til og fordringer på kunder	Individuelle nedskrivninger på garantier	Totalt
Individuelle nedskrivninger 01.01.2014	0	15 174	63	15 237
- per. konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt ind. nedskrivninger	0	-201	0	-201
+ økte individuelle nedskrivninger perioden	0	4 750	0	4 750
+ nye individuelle nedskrivninger i perioden	0	11 007	0	11 007
- tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	0	-204	-63	-267
= Individuelle nedskrivninger 31.12.2014	0	30 526	0	30 526
- per. konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt ind. nedskrivninger	0	-6 037	0	-6 037
+ økte individuelle nedskrivninger i perioden	0	2 725	0	2 725
+ nye individuelle nedskrivninger i perioden	0	2 820	0	2 827
- tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	0	-3 738	0	-3 738
= Individuelle nedskrivninger 31.12.2015	0	26 296	0	26 296

Oversikt over endring i gruppevise nedskrivninger

	Utlån til og fordring på kreditt-institusjoner	Utlån til og fordringer på kunder	Gruppevise nedskrivninger på garantier	Totalt
Gruppevise nedskrivninger 01.01.2014	0	17 825	0	17 825
± periodens endring i gruppevise nedskrivninger	0	-10 200	0	-10 200
= Gruppevise nedskrivninger 31.12.2014	0	7 625	0	7 625
± periodens endring i gruppevise nedskrivninger	0	2 375	0	2 375
= Gruppevise nedskrivninger 31.12.2015	0	10 000	0	10 000

Oversikt over kostnadsførte tap på utlån, garantier og kredittap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

	Kostnadsført på utlån	Kostnadsført på garantier	Kostnadsført på andre rentebærende verdipapirer
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-4 230	0	0
+ periodens endring i gruppevise nedskrivninger	2 375	0	0
+ periodens konstaterte tap som tidligere er avsatt som individuelle nedskrivninger	7 049	0	0
+ periodens konstaterte tap som tidligere <i>ikke</i> er avsatt som individuelle nedskrivninger	713	0	0
- periodens inngang på tidligere perioders kostnadsført tap	-90	0	0
= Periodens tapskostnad	5 817	0	0

Noter til årsregnskapet 2015

NOTE 7

SKATTER

(beløp i 1000 kr.)

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel per 31.12.2015 er beregnet på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er

utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt	31.12.2015	31.12.2014	Endring
Obligasjoner og andre verdipapirer	-8 476	-3 032	-5 443
Driftsmidler	-4 492	-4 850	358
Gevinst og tapskonto	1 118	1 397	-279
Nedskrivninger utenfor fritaksmetoden	-1 620	-973	-647
Netto overfinansiering/underfinansiering (-) av pensjonsforpliktelser	-1 034	-1 860	826
Sum utlignbare forskjeller	-14 505	-9 319	-5 186
Utsatt skatt/skattefordel (-)	-3 916	-2 516	-1 452
Bokført utsatt skatt/skattefordel (-)	-3 916	-2 516	

Årets skattekostnad fremkommer slik:	2015	2014
Ordinært resultat før skatt	32 495	41 667
Permanente forskjeller og egenkapitalposter	-8 320	-14 743
Endring midlertidige forskjeller knyttet til egenkapitalposter	312	3 131
Endring i øvrige midlertidige forskjeller	4 874	2 411
Grunnlag for betalbar inntektsskatt	29 361	32 465
Betalbar skattegjeld inntektsskatt per 31.12.	7 927	8 766
Betalbar skattegjeld formuesskatt per 31.12.	1 211	626
Sum betalbar skattegjeld per 31.12.	9 138	9 392
For mye avsatt skatt tidligere år	538	-375
Endring utsatt skatt/skattefordel	-1 478	-648
Årets skattekostnad på ordinært resultat	8 198	8 368

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 27 % av resultat før skatt:	2015	2014
27 % skatt av resultat før skatt	8 774	11 250
27 % skatt av permanente forskjeller og avrundning	-2 324	-3 133
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	538	-375
Formuesskatt	1 211	626
Beregnet skattekostnad	8 198	8 368
Effektiv skattesats	25,2 %	20,1 %

Noter til årsregnskapet 2015

NOTE 8

RESULTATSPESIFIKASJON

(beløp i 1000 kr)

	2015		2014	
	Beløp	% av GFK	Beløp	% av GFK
Netto renteinntekter	66 003	1,39 %	59 469	1,43 %
Netto provisjonsinntekter, utbytte og andre inntekter	29 538	0,62 %	36 321	0,87 %
Verdiendring verdipapirer	-3 305	-0,07 %	4 143	0,10 %
Sum inntekter	92 236	1,94 %	99 933	2,40 %
Sum driftskostnader	53 941	1,14 %	51 678	1,24 %
Tap på utlån og garantier	5 817	0,12 %	6 588	0,16 %
Gevinst på verdipapirer som holdes på lang sikt	17	0,00 %	0	0,00 %
Resultat før skatt	32 495	0,68 %	41 667	1,00 %
Resultat etter skatt	24 297	0,51 %	33 299	0,80 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	4 744 161		4 158 747	

NOTE 9

LIKVIDITETSRISIKO

(beløp i 1000 kr)

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke kan innfri sine betalingsforpliktelser ved forfall. Banken styrer sin likviditetsrisiko gjennom måltall for kundeinnskudd i forhold til utlån til kunder, andel langsiktig kapitalmarkedsfinansiering og krav til egenkapital, samt krav til lengden på den tidsperioden hvor banken skal være uavhengig av ny finansiering fra markedet. I praksis skjer likviditetsstyringen gjennom likviditetsprognoser, valg av løpetid på bankens innlån, inngåelse av avtaler om trekkrettigheter og deponering av verdipapirer mot låneadgang i Norges Bank. Tabellen nedenfor viser likviditetsrisikoen målt ved restløpetid til forfall på de ulike balansepostene. Den er satt opp i henhold til årsoppgjørskravets krav og gir ikke uten videre et

fullstendig bilde av bankens likviditetsrisiko. Bl.a. må det tas hensyn til:

- at hoveddelen av kundeinnskuddene er plassert i det korteste løpetidsintervallet, til tross for at innskuddsmassen samlet sett er en av bankens mest stabile finansieringskilder
- at også hovedtyngden av sertifikater og obligasjoner kan omgjøres til likvider langt raskere enn hva forfallstidspunktene på papirene tilsier, alternativt belånes i Norges Bank
- at reell gjenstående løpetid på nedbetalingslån er kortere enn de formelle avdragsplanene p.g.a. ekstraordinære innbetalinger mm
- lånemuligheter i Norges Bank og inngåtte avtaler om trekkrettigheter i andre banker.

Per 31.12.2015 hadde banken følgende lånemuligheter i Norges Bank og avtalte trekkrettigheter:
(beløp i 1000 kr.)

Type	Låneadgang / ramme	Herav trukket beløp	Forfall på trekkramme
Låneadgang i Norges Bank	316 514	0	
Trekkrettigheter	155 000	0	04.02.2016

Noter til årsregnskapet 2015

Restløpetid for hovedposter	inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd- 1 år	1 - 5 år	over 5 år	uten løpetid	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker	88 539	0	0	0	0	11 725	100 264
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	61 733	0	0	0	1 000	0	62 733
Utlån til og fordringer på kunder	29 745	41 283	316 476	932 349	2 557 343	-36 296	3 840 900
Obligasjoner og sertifikater	0	0	24 333	392 763	9 732	0	426 828
Øvrige eiendelsposter	9 718	0	0	0	3 916	337 352	350 986
Sum eiendeler	189 735	41 283	340 809	1 325 112	2 571 991	312 781	4 781 711
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 500	0	0	0	0	0	1 500
Innskudd fra og gjeld til kunder	2 862 302	0	9 438	5 494	0	0	2 877 234
Gjeld ved utstedelse av verdipapir	0	160 000	190 000	1 025 000	140 000	-729	1 514 271
Øvrig gjeld	11 975	9 138	2 758	1 034	0	0	24 905
Egenkapital	0	0	0	0	0	363 801	363 801
Sum gjeld og egenkapital	2 875 777	169 138	202 196	1 031 528	140 000	363 072	4 781 711
Netto likvideksponering	-2 686 042	-127 855	138 613	293 584	2 431 991	-50 291	0

Kassekreditt og byggelån er klassifisert i intervallet 3 måneder til 1 år. Flexilån er fordelt over 10 år. Kr 1 264 av beløpet er utenlandsk valuta omregnet til norske kroner. Kundernes ubenyttede trekkrettigheter utgjør kr 285 656. Dette er ikke hensyntatt i tabellen.

RENTERISIKO

(beløp i 1000 kr.)

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktiviteter i kapitalmarkedet. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende. Bankens styre har fastsatt maksimumsrammer for bankens renterisiko. Det foretas

løpende kontroll av at virksomheten holdes innenfor disse rammer. Den samlede rammen for renteeksponering gir uttrykk for hva banken maksimalt kan tape (urealisert) ved en ugunstig, generell renteendring på 1 %. Bankens maksimale ramme for renterisiko er fastsatt til 2,5 millioner kroner. Utnyttelse av rammen var ved årsslutt 24 %.

Tidspunkt frem til avtalt/sannsynlig endring av rentebetingelser	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd- 1 år	1 - 5 år	over 5 år	Uten renter	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker	88 539	0	0	0	0	11 725	100 264
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	62 733	0	0	0	0	0	62 733
Utlån til og fordringer på kunder	0	3 859 084	0	18 112	0	-36 296	3 520 671
Obligasjoner og sertifikater	70 200	349 852	6 776	0	0	0	426 828
Øvrige eiendelsposter	0	0	0	0	0	350 986	350 986
Sum eiendelsposter	221 472	4 208 936	6 776	18 112	0	326 415	4 781 711
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	1 500	0	0	0	0	1 500
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	2 877 234	0	0	0	0	2 877 234
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	260 000	1 255 000	0	0	0	-729	1 514 271
Øvrig gjeld	0	0	0	0	0	24 905	24 905
Egenkapital	0	0	0	0	0	363 801	363 801
Sum gjeld og egenkapital	260 000	4 133 734	0	0	0	387 977	4 781 711
Netto renteeksponering	-38 528	75 202	6 776	18 112	0	-61 562	0

Noter til årsregnskapet 2015

NOTE 10

IHENDEHAVEROBLIGASJONER OG SERTIFIKATER

(beløp i 1000 kr.)

	Pålydende	Anskaffelses- kost	Virkelig verdi	Bokført verdi
Utstedt av eller garantert av stat	48 000	48 165	48 161	48 120
Utstedt av banker og finansforetak	48 000	48 117	47 917	47 885
Utstedt av kredittforetak, obligasjoner med fortrinnsrett	270 000	271 505	268 432	268 275
Utstedt av andre	67 741	67 517	62 949	62 547
Sum obligasjoner/sertifikater	433 741	435 304	427 460	426 828

Bankens beholdning av ihendehaverobligasjoner og sertifikater er klassifisert som andre omløpsmidler og er bokført til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelige verdi. Alle verdipapirene er noterte i NOK. Ved fastsettelsen av virkelig

verdi er ligningskursen per 31.12.2015 lagt til grunn. Gjennomsnittlig effektiv rente på ihendehaverobligasjoner og sertifikater utgjør 2,67 %, og er beregnet ut fra 12 måneders gjennomsnittlig beholdning.

NOTE 11

AKSJER, ANDELER OG EGENKAPITALBEVIS

(beløp i 1000 kr.)

Kortsiktige plasseringer i aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis – børsnoterte	Org.nr.	Anskaffelses- Kost	Bokført verdi
Funcom N.V.	200 293 223	392	9
Norsk Hydro ASA	914 778 271	2 598	2 287
Norske Skogindustrier ASA	911 750 961	204	21
REC Silicon ASA	977 258 561	218	8
Siem Offshore INC	200 284 801	753	128
Eika Global	982 577 462	170	339
Sum kortsiktige plasseringer i aksjer og grunnfondsbevis		4 335	2 792

Bankens beholdning av aksjer, andeler og grunnfondsbevis i handelsporteføljen er bokført til virkelig verdi. Ved fastsettelsen av virkelig verdi er børskursen per 31.12.2015 lagt til grunn. Beholdningen inngår i en handelsportefølje med

henblikk på videresalg og omsettes på børs og anses ha god cierspredning og likviditet. Handelsporteføljen har i 2015 gitt et negativt resultat på kr 837.

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis klassifisert som ordinære omløp	Org.nr.	Virkelig Verdi	Anskaffelses- Kost	Bokført Verdi
Boligutleie Holding II AS	984 274 823	2 013	710	710
Deep Sea Supply	200 332 849	113	456	113
Etatbygg Holding II AS	984 602 189	4 292	1 546	1 546
Hjelmeland Sparebank	937 896 581	3 283	3 283	3 283
Kirkesundet Kraftinvest AS	993 156 353	1 595	1 040	1 040
Kirkesundet Management AS	993 105 953	999	999	999
Nordic Private Equity AS	996 964 612	6 384	5 786	5 786
Norgesinvestor Opportunities II AS	997 384 253	1 424	1 000	1 000
Norgesinvestor Proto AS	988 008 842	2 124	2 000	2 000
North Bridge Opportunities AS	991 669 884	780	660	660
Prime Property Kroatia I AS	991 478 272	600	600	600
Romreal LTD	200 340 310	2	491	2
Siem Offshore	200 284 801	126	298	126
Swiss Property AS	890 654 592	345	0	0
Verdibanken ASA	986 144 706	5 066	6 524	5 066

Noter til årsregnskapet 2015

Visa Inc. LTD	USA	1 996	338	338
German Property AS	891 052 642	478	500	478
Sveits Eiendomsinvest AS	990 585 121	102	30	30
Emerging Europe Land Development AS	992 394 781	47	505	47
DNB Lang Obligasjon 20	983 652 395	26 134	26 134	26 134
DNB Likviditet 20 (IV)	984 688 466	15 124	15 124	15 124
DNB Obligasjon 20 (IV)	987 156 163	26 751	26 751	26 751
Eika Pengemarked	985 187 649	24 788	24 788	24 788
Eika Sparebank	983 231 411	25 798	25 798	25 798
Pluss Likviditet II	983 900 232	26 488	26 488	26 488
Pluss Obligasjon	988 872 946	36 408	36 408	36 408
Storebrand Norsk Kreditt IG 20	997 342 526	21 615	21 615	21 615
Sum		234 875	229 872	226 927

Bankens beholdning av aksjer, andeler og egenkapitalbevis bokført som ordinære omløpspapirer er bokført til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi per post. Inntekter fra rentefond bokføres på samme linje som aksjeutbytte i regnskapet.

Aksjer bokført som anleggsmidler	Org.nr.	Eierandel	Anskaffelseskost	Bokført Verdi
BTV Fond AS	977 515 157	*	1 450	1 450
BankID Norge AS	913 851 080	*	150	150
Eika Gruppen AS	979 319 568	1,6 %	16 938	16 938
Eika Boligkreditt AS	885 621 252	1,8 %	65 310	65 310
Grenland Eiendomsmegling AS **	988 796 638	51,0 %	209	209
Bamble Eiendom AS **	994 448 064	100,0 %	1 010	1 010
Eiendomskreditt AS	979 391 285	*	1 470	1 470
AS Sparebankmateriell	916 148 690	*	18	18
Nissedal Utvikling AS **	915 796 958	100 %	30	30
Ruber Eiendom AS **	916 478 534	100 %	400	400
SDC Udvikling AS	Danmark	*	619	619
Sum			87 605	87 605

* Ubetydelige eierandeler ** Datterselskap

Aksjer bokført som anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Aksjene blir likevel nedskrevet dersom markedsverdi er vesentlig lavere enn bokført verdi og

verdinedgangen skyldes forhold som ikke er av forbigående art.

	Anskaffelseskost	Bokført verdi
Sum kortsiktige plasseringer og aksjer til varig eie	321 812	317 324

Beholdningsendringer aksjer til varig eie	2015
Inngående balanse	76 571
Tilgang og avgang	11 034
Reklassifiseringer	0
Årets periodiserte over-/underkurs	0
Nedskrivning i regnskapsåret/reversering av tidligere års nedskrivning	0
Utgående balanse	87 605

Noter til årsregnskapet 2015

NOTE 12

DATTERSELSKAP

(beløp i 1000 kr.)

Banken etablerte høsten 2005 Grenland Eiendomsmegling AS og har per 31.12.2015 en eierandel på 51 %. Bankens stemmeandel tilsvarer eierandelen. Selskapet er samlokalisert med bankens hovedkontor på Stathelle. Bankens aksjebeholdning i selskapet er vurdert til kostpris. Selskapet har per 31.12.2015 innestående i banken kr 14.796. Rentekostnader til datterselskapet beløper seg til kr 164 og renteinntekter til kr 0. Selskapet har et overskudd etter skatt på kr 234 og egenkapitalen er 1 207. I 2014 hadde selskapet et underskudd på kr 82 og egenkapitalen kr 1 211.

I tillegg eier banken 5 selskaper (100 % eid av banken) etablert for å eie eiendom overtatt ved realisering av pant. Ved inngangen til 2015 eide banken 3 selskaper og det er i tillegg etablert 2 nye i 2015. Det er liten aktivitet i alle selskapene.

I h.h.t. regnskapslovens § 3-8 2.ledd er det ikke ført konsernregnskap med datterselskapene.

Oversikt over øvrige selskaper eid av banken

Navn	Aksjekapital	Innskudd	Gjeld
Bjørkeløkka AS	800	96	7.443
Holtartun AS	1.500	4	3.880
Bamble Eiendom AS	1.000	22	3.500
Nissedal Utvikling AS (etablert 2015)	30	64	450
Ruber Eiendom AS (etablert 2015)	400	400	0

NOTE 13

ANSVARLIG LÅNEKAPITAL I ANDRE FORETAK

(beløp i 1000 kr.)

	31.12.2015	31.12.2014
Enter Card	1 000	1 000
Sum ansvarlig lånekapital	1 000	1 000
Herav ansvarlig lånekapital i finansinstitusjoner	1 000	1 000

Plasseringen i Enter Card løper som utlån.

NOTE 14

FINANSIELLE DERIVATER

(beløp i 1000 kr.)

Rentesikringsavtaler utenom balansen	Nominelt beløp*		Virkelig verdi	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Sikring av fastrente utlån	30 000	0	-236	0
Sum	30 000	0	-236	0

* Nominelt beløp tilsvarer det referansebeløp (hovedstol) som er avtalt i bytteavtalene.

Formål og beskrivelse av inngåtte avtaler

Renteswap avtaler

Banken benytter rentebytteavtaler som sikringsinstrument. Ved årsskiftet hadde banken 1 avtale. Denne avtalen løper fra 14.04.2015 til 16.04.2018.

Regnskapsmessig behandling – regnskapsprinsipper.

Sikringsforretning.

Avtaler som er inngått for å redusere bankens eksponering overfor svingninger i rente/avkastning av balanseposter, er definert som sikringsforretning. Finansielle derivater som

er sikringsforretninger verdsettes etter samme prinsipper som den sikrede post. Det fremkommer således ikke noen isolerte gevinster eller tap på disse. Netto resultat av rentebytteavtalene er ført mot rentekostnader og renteinntekter. Den del av bytteavtalen som er inngått for å sikre utbetaling av aksjemarkering på inngåtte innskuddsavtaler, er en sikringsforretning, og den verdsettes etter samme prinsipp som den sikrede post. Beregnet merverdi på sikringsforretning har tilsvarende beregnet merverdi på bankinnskuddet. Det fremkommer således ikke noen isolerte gevinster eller tap på disse. De renter eller opsjonspremie som er betalt på den del av

Noter til årsregnskapet 2015

bytteavtalen som refererer til bankinnskudd med aksjeavkastning, er kostnadsført som renter av bankinnskudd. Kundeinnskudd med indeksbasert avkastning som ikke er sikret i form av opsjonsavtaler eller opsjonsavtalene av ulike årsaker har blitt terminert, balanseføres til pålydende med tillegg av urealisert avkastning i de tilfellene avkastningen er positiv.

Risikofaktorer

Kursrisikoen er knyttet til verdiutviklingen på definerte aksjeindekser på børser og utviklingen på rentemarkedet i Norge. Bankens kredittrisiko vurderes som ubetydelig.

Virkelig verdi - markedsverdi

Verdievalueringen er basert på indikativ gjennomsnittspris (av kjøp og salg) og forutsetter at bytteavtalen løper fram til forfall. Vurderingen er ment for evalueringsformål for det aktuelle tidspunkt og er ikke nødvendigvis sammenfallende med den verdi kontrakten ville hatt dersom denne hadde blitt omsatt i markedet på dette tidspunkt.

NOTE 15

GJELD

(beløp i 1000 kr.)

Innskudd fra og gjeld til kunder	Særlige Vilkår	Gjennomsnitts rente	Valuta
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	733 678	2,30 %	NOK

Gjennomsnittlig rente er beregnet som et gjennomsnitt for de respektive balansepostene gjennom 2015.

NOTE 16

OBLIGASJONSLÅN

(beløp i 1000 kr.)

	Lånebeløp	Årets rentekostnad	Gjennomsnitts rente	Forfall	Valuta
Obligasjonslån utstedt 08.06.2012	190 000	6 466	3,39 %	08.06.2016	NOK
Obligasjonslån utstedt 17.10.2012	160 000	5 376	2,80 %	17.02.2016	NOK
Obligasjonslån utstedt 23.05.2013	200 000	4 757	2,34 %	23.03.2017	NOK
Obligasjonslån utstedt 19.11.2015	75 000	172	1,96 %	19.05.2017	NOK
Obligasjonslån utstedt 19.09.2013	200 000	4 592	2,28 %	19.09.2017	NOK
Obligasjonslån utstedt 12.11.2014	200 000	3 845	1,99 %	12.03.2018	NOK
Obligasjonslån utstedt 15.01.2015	200 000	3 869	1,98 %	15.10.2018	NOK
Obligasjonslån utstedt 27.02.2015	150 000	1 734	1,95 %	27.02.2019	NOK
Sum	1 375 000	30 811			

Rentebetingelsen på obligasjonslån utstedt 08.06.2012 er i dag 3 mndr. NIBOR + 2,00 %. Rentebetingelsen på obligasjonslån utstedt 17.10.2012 er i dag 3 mndr. NIBOR + 1,34 %. Rentebetingelsen på obligasjonslån utstedt 23.05.2013 er i dag 3 mndr. + 0,96 %. Rentebetingelsen på obligasjonslån utstedt 19.11.2015 er i dag 3 mndr. NIBOR + 0,80 %. Rentebetingelsen på obligasjonslån utstedt 19.09.2013 er i dag 3 mndr. NIBOR + 0,95 %. Rentebetingelsen på lån utstedt 12.11.2014 er i dag 3 mndr. NIBOR + 0,62 %. Rentebetingelsen på lån utstedt 15.01.2015 er i dag 3 mndr. NIBOR +

0,67 %. Rentebetingelsen på lån utstedt 27.02.2015 er i dag 3 mndr. NIBOR + 0,64 %. Det er ingen put eller call på noen av lånene. Gjennomsnittlig rente er beregnet som et gjennomsnitt for balansepostene gjennom 2015.

Utstedte obligasjoner er oppført i balansen til pålydende verdi justert for underkurs eller overkurs. Underkurs eller overkurs kostnadsføres/inntektsføres planmessig som en justering av de løpende rentekostnader frem til obligasjonens forfall. Direkte kostnader ved opptak av obligasjonslånet kostnadsføres på opptakstidspunktet.

Noter til årsregnskapet 2015

NOTE 17

FONDSOBLIGASJONSLÅN

(beløp i 1000 kr.)

	Lånebeløp	Årets rentekostnad	Gjennomsnitts rente	Forfall	Valuta
Fondsobligasjonslån utstedt 15.11.2006	40 000	1 047	2,65 %	Evigvarende	NOK
Fondsobligasjonslån utstedt 26.04.2013	60 000	3 672	6,07 %	Evigvarende	NOK
Sum	100 000	5 074			

Rentebetingelser på fondsobligasjonslån utstedt 15.11.2006 er i dag 3 mnd. NIBOR + 120 pkt. Det er en klausul i låneavtalen som tilsier at lånet kan innløses i 2016. Dersom lånet forlenges etter dette, økes rentebetingelsene til 3 mnd. NIBOR + 220 pkt. Rentebetingelsen på fondsobligasjonslån utstedt 26.04.2013 er i dag 3 mndr. NIBOR + 470 pkt. Det er en klausul i avtalen som sier at lånet kan innfris i 2018. Gjennomsnittlig rente er beregnet som et gjennomsnitt for balansepostene gjennom 2015.

Fondsobligasjonslånet utstedt 15.11.2006 er oppført i balansen til pålydende verdi fratrukket gjenværende underkurs på balansetidspunktet. Underkurs kostnadsføres planmessig som en justering av de løpende rentekostnader frem til forfall. Fondsobligasjonslånet utstedt 26.04.2013 er bokført i balansen til pålydende verdi. Direkte kostnader ved opptak kostnadsføres på opptakstidspunktet.

NOTE 18

ANSVARLIG LÅN

(beløp i 1000 kr.)

	Lånebeløp	Årets rentekostnad	Gjennomsnitts rente	Forfall	Valuta
Ansvarlig lån utstedt 07.11.2014	40 000	1 274	3,15 %	07.11.2024	NOK

Rentebetingelser på det ansvarlige lånet er i dag 3 mndr. NIBOR + 180 pkt. Det er en klausul i låneavtalen som tilsier at banken kan innløse lånet i 2019. Gjennomsnittlig rente er beregnet som et gjennomsnitt for balansepostene gjennom 2015.

Det ansvarlige lånet er oppført i balansen til pålydende verdi. Det er ingen underkurs på lånet. Direkte kostnader ved opptak kostnadsføres som en justering av rentekostnader frem til call-tidspunktet.

NOTE 19

EGENKAPITAL

(beløp i 1000 kr.)

Spesifikasjon av endring i egenkapitalen:

Sparebankens fond per 01.01.2015	293 264
+ Gavefond per 01.01.2015	2 270
+ Egenkapitalbevis per 01.01.2015	42 624
+ Utjevningsfond per 01.01.2015	428
+ Endring i estimatavvik pensjonsforpliktelser	234
+ Emisjon egenkapitalbevis	4 242
+ Årets overføring til utjevningsfond	303
+ Årets overføring til gavefond	500
+ Årets overføring til Sparebankens fond	19 936
Egenkapital per 31.12.2015	363 801

Noter til årsregnskapet 2015

NOTE 20

EGENKAPITALBEVIS

(beløp i 1000 kr.)

Bamble Sparebanks eierandelskapital utgjør kr 46,8 mill. fordelt på 467.962 egenkapitalbevis, hver pålydende kr 100,-. Eierandelskapitalen er tatt opp i 2014 og 2015. Eierandelskapitalen er første gang registrert i Brønnøysund 02.06.2014. Det er ikke vedtatt særskilte bestemmelser om

utbytte / stemmerett knyttet til enkeltbevis. Totalt antall egenkapitalbevisiere per 31.12.2015 er 193. Styret foreslår et kontantutbytte på kr 6,00 per bevis og en avsetning på kr 0,65 per bevis til utjevningsfondet.

20 største eiere av egenkapitalbevis

Eier	Andeler	% av total
Babord AS	50 192	10,73
Haukelifjell Utvikling AS	17 592	3,76
Preciso Holding AS	15 638	3,34
Bamble Kommune	14 347	3,07
Frednes Consult AS	11 726	2,51
Arild Skarshaug	11 726	2,51
Lascala Consult AS	11 064	2,36
MA-Invest AS	10 562	2,26
Haukvik AS	10 401	2,22
Ragnar Sannes	10 401	2,22
Gardo Invest AS	10 138	2,17
E. O. N. 85 AS	10 138	2,17
John Bråthen Invest AS	9 564	2,04
Maro Internat. Tr. Co. AS	9 564	2,04
Pål Meen	9 564	2,04
Solbjørg Bjelde Nilsen	9 564	2,04
Pihl Consulting AS	9 362	2,00
Kragerø Sparebank	7 654	1,64
Follaug Eiendom AS	7 651	1,63
Børre Jørgensen	6 676	1,43
Sum 20 største eiere	253 524	54,18
Øvrige eiere	214 438	45,82
Utstedte egenkapitalbevis	467 962	100,00

Eiere som er ledende ansatte/styret/forstanderskap/kontrollko.

Navn	Andeler	Nærstående
Ledende ansatte m/nærstående.		
Jan Kleppe		15 638
Roger Sandvik	2 483	
Pål-Fredrik Andersen	2 100	
Inge Glittum	1 874	127
Jan-Petter Hemsborg	528	
Arnfinn Hofstein	956	
Styret m/nærstående		
Vigdis Hågensen	4 325	
Morten Andresen		10 562
Erik Bie Johansen	571	
Hallgeir Kjeldal	466	
Trond Stangeby	1 170	
Forstanderskapet m/nærstående		
Magnar Kleiven	4 000	
Halvor Vinje		17 592
Jørn Pettersen		50 192
Roy Lundquist		9 564
Thorbjørn Haukvik		10 401
Nina Kvidaland		11 064
Pål Meen	9 564	
Wenche L. Eriksen	432	
Bente Brynhildsen	478	
Kari Waag		3 727
Harald L. Susaas	101	
Anette Sanderød Wold	50	

Noter til årsregnskapet 2015

NOTE 21

KAPITALDEKNING

(beløp i 1000 kr.)

		31.12.2015	31.12.2014
Sparebankens fond		313 434	293 264
+ Gavefond		2 770	2 270
+ Egenkapitalbevis		46 796	42 596
+ Utbyttefond / overkursfond		801	456
- Fradrag i ren kjernekapital		-24 993	-9 892
Ren kjernekapital	A	338 808	328 694
+ Fondsobligasjonslån innenfor 15 % av kjernekapital		27 986	39 956
+ Fondsobligasjonslån innenfor 35 % av kjernekapital		60 000	60 000
- Fradrag i kjernekapital		-18 745	-19 783
Netto kjernekapital	B	408 049	408 867
+ Ansvarlig lån		40 000	40 000
+ Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser		10 500	0
- Fradrag i tilleggskapital		-19 379	-20 379
Total tellende ansvarlig kapital	C	439 170	428 488
Totalt risikovektet volum	D	2 431 487	2 285 536
Ren kjernekapitaldekning	A/D	13,93 %	14,38 %
Netto kjernekapitaldekning	B/D	16,78 %	17,89 %
Kapitaldekning	C/D	18,06 %	18,75 %

Spesifikasjon av beregningsgrunnlag og kapitaldekning

Eksponeringskategori/ Beregningsgrunnlag risikotype	Beregningsgrunnlag eiendeler		Beregningsgrunnlag utenom balansen		Beregningsgrunnlag Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Stater og sentralbanker	0	0	0	0	0	0
Lokal regional myndighet	0	354	12	12	12	366
Multilaterale utviklingsbanker	0	0	0	0	0	0
Institusjoner	23 136	9 188	48	2 281	23 184	11 469
Foretak	225 833	257 641	22 598	17 132	248 431	274 773
Pantsikkerhet eiendom	1 564 826	1 385 296	74 809	84 217	1 639 635	1 469 513
Forfalte engasjementer	83 963	36 470	206	80	84 169	36 550
Obligasjoner fortrinnsrett	26 828	26 655	0	0	26 828	26 655
Andeler verdipapirfond	46 752	73 782	0	0	46 752	73 782
Egenkapitalposisjoner	50 764	56 048	0	0	50 764	56 048
Øvrige engasjementer	135 479	155 846	8 027	9 085	143 506	164 931
Kreditrisiko	2 001 280	2 001 280	112 807	112 807	2 263 281	2 114 087
Operasjonell risiko					168 056	171 449
CVA-tillegg					150	
Sum alle risikoer					2 431 487	2 285 536
Ren kjernekapitaldekning					13,93 %	14,38 %
Netto kjernekapitaldekning					16,78 %	17,89 %
Kapitaldekning					18,06 %	18,75 %

	2015	2014
Uvektet kjernekapitalandel		
Poster utenom balansen	419 815	262 651
Øvrige eiendeler	5 046 071	4 879 423
Kjernekapital	342 574	329 345
Kjernekapital inklusive kjernekapital omfattet av overgangsregler	408 049	408 867
Regulatoriske justeringer av kjernekapitalen	-81 227	-69 241
Regulatoriske justeringer i kjernekapitalen etter overgangsregler	-43 738	-29 675
Uvektet kjernekapitalandel	6,36 %	6,49 %
Uvektet kjernekapitalandel (inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	7,53 %	8,00 %

Noter til årsregnskapet 2015

NOTE 22

GARANTIANSVAR

(beløp i 1000 kr.)

Garantiansvar fordelt på garantiformer	31.12.2015	31.12.2014
Betalingsgarantier	24 004	23 752
Kontraktsgarantier	25 429	17 812
Lånegarantier	83 778	144 497
Skattegarantier	350	350
Sum	133 561	186 411

Ingen del av det totale garantiansvaret er kontragarantert av andre finansinstitusjoner.

NOTE 23

PANTSTILLELSER

(beløp i 1000 kr.)

Sikkerhetsstillelser og pantsettelse	31.12.2015	31.12.2014
Det er deponert obligasjoner som sikkerhet for opptak av lån i Norges Bank.		
Bokført verdi	316 514	327 612
Trukket beløp	0	0

Til forstanderskapet i
Bamble Sparebank

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Bamble Sparebank, som viser et overskudd på kr 24 297 121. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og administrerende banksjefs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende banksjef er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og administrerende banksjef finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for bankens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Bamble Sparebank per 31. desember 2015, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Kragerø, den 18. februar 2016

BDO AS

Espen Åsulfsen
statsautorisert revisor